

**Informatívna správa o činnosti a
hospodárení ROZVOJOVEJ AGENTÚRY
Banskobystrického samosprávneho kraja,
n. o. za rok 2019**

Zameranie činnosti

Výkonný tím ROZVOJOVEJ AGENTÚRY Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o. (ďalej "RABBSK") v spolupráci s Úradom BBSK si pre obdobie rokov 2018 – 2022 spoločne stanovil víziu pre napĺňanie Programových priorít pre dobrý kraj, ktorými sa bude riadiť:

"Vytvoriť v kraji priestor, kde aktívni ľudia chcú žiť, zakladať si rodiny a plnohodnotne tráviť čas."

Činnosť RABBSK je v zmysle zakladateľského dokumentu a rozhodnutí správnej rady RABBSK v súčasnosti zameraná na **5 programových rozvojových priorít**, ktorými sú:

- 1) koordinácia regionálneho rozvoja
- 2) cestovný ruch a rozvoj vidieka
- 3) sociálna ekonomika
- 4) školstvo a zamestnanosť
- 5) rozvoj ambulantnej starostlivosti v kraji.

V tejto výročnej správe Vám radi predstavíme činnosti za jednotlivé oblasti za rok 2019.

Administratíva

Zastupiteľstvo BBSK na svojom zasadnutí 26. apríla 2018 uznesením č. 38/2018 zriadilo Rozvojovú agentúru BBSK n. o. (ďalej "RABBSK"), ktorej úlohou je predovšetkým realizácia Programových priorít pre dobrý kraj v oblasti cestovného ruchu, regionálneho rozvoja, sociálnej ekonomiky a zvyšovania uplatniteľnosti absolventov stredných škôl zriaďovaných BBSK.

Na realizáciu Programových priorít pre dobrý kraj v oblasti cestovného ruchu, regionálneho rozvoja, sociálnej ekonomiky a zvyšovania uplatniteľnosti absolventov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK je každoročne vyčlenené minimálne 1% rozpočtu BBSK, ktoré sa stane rozpočtom RABBSK v danom roku.

Finančný transfer zdrojov schválených krajským zastupiteľstvom vo výške približne 1 % príjmov rozpočtu BBSK podľa predloženého plánu aktivít sa zrealizoval ku dňu 18. 1. 2019 po tom, čo Úrad BBSK dňa 20. decembra 2018 podpísal a zverejnil dve zmluvy s RABBSK - jednu zmluvu o finančnom príspevku na sumu 140 500 EUR a druhú zmluvu o dotácii vo finančnom vyjadrení 1 439 500 EUR. 120 000 EUR bolo určených na vklad členského príspevku zakladateľa - BBSK pre rok 2019 do Krajskej organizácie cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus (ďalej "KOCR BBKT").

Dátum platnosti	Názov	Suma
20. 12. 2018 - 31. 12. 2019	Zmluva o finančnom príspevku	140 500,00 €
20. 12. 2018 - 31. 12. 2019	Zmluva o dotácii	1 439 500,00 €
Uznesenie č. 141/2019 z 28.02.2019	vkład členského príspevku zakladateľa - BBSK - pre rok 2019 do KOCR BBKT	120 000,00 €
SPOLU		1 700 000,00 €

Počas roka 2019 bol uzatvorený Dodatok č.1 k zmluve o finančnom príspevku a Dodatok č.1 a Dodatok č.2 k zmluve o dotácii. Zmeny sú prehľadne vyznačené v tabuľke nižšie.

Zmeny počas roka 2019			
Č. dodatku	Dátum platnosti dodatkov	Názov	Suma
		Zmluva o finančnom príspevku	
Dodatok č. 1	25.07.2019	zvýšenie rozpočtu o nevyčerpané prostriedky z roku 2018	17 500,00 €
		Zmluva o dotácii	
Dodatok č. 1	29.07.2019	zvýšenie rozpočtu o nevyčerpané prostriedky z roku 2018	612 500,00 €
Dodatok č. 1	29.07.2019	navýšenie členského príspevku pre OOCR Novohrad a Podpoľanie	37 500,00 €
Dodatok č. 1	29.07.2019	založenie sociálneho podniku Agro – drevinový ekosystém BBSK, s.r.o	-100 000,00 €
Dodatok č. 2	11.09.2019	založenie Agentúry práce Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.	-100 000,00 €
SPOLU			467 500,00 €

Dodatok č.1 k zmluve o finančnom príspevku bol uzatvorený na základe Uznesenia Zastupiteľstva BBSK č. 171/2019 zo dňa 25. apríla 2019, ktorým bola schválená Správa o hospodárení a činnosti RABBSK ku dňu 31.12.2018 a návrh na čerpanie prebytku hospodárenia.

Dodatok č.1 k zmluve o dotácii bol uzatvorený na základe:

- Uznesenia Zastupiteľstva BBSK č. 174/2019, bod A.1.2.2. zo dňa 25. apríla 2019, ktorým sa RABBSK poskytla dodatočná dotácia na rok 2019 vo výške 37 500 EUR za účelom zvýšenia členského príspevku RABBSK, n.o. pre OOCR Novohrad a Podpoľanie
- Uznesenia Zastupiteľstva BBSK č. č. 192/2019, zo dňa 27. júna 2019, ktorým sa RABBSK krátila dotácia o sumu 100 000 EUR viazanú na založenie poľnohospodárskeho sociálneho podniku s názvom Agro – drevinový ekosystém BBSK, s.r.o.
- Uznesenia Zastupiteľstva BBSK č. 171/2019 zo dňa 25. apríla 2019, ktorým bola schválená Správa o hospodárení a činnosti RABBSK ku dňu 31.12.2018 a návrh na čerpanie prebytku hospodárenia
  - za účelom koordinácie a vytvorenia projektov v oblasti dopravy, turizmu a rozvoja infraštruktúry, ktoré prepájajú hraničné územia národných parkov medzi troma regiónmi: Prešovským samosprávnym krajom, Košickým samosprávnym krajom a Banskobystrickým samosprávnym krajom;
  - za účelom projektu Projekt je zmena! - Vyslanec kraja pre najmenej rozvinuté okresy alokuje zo svojej Schémy pomoci na projekt "Projekt je zmena!" pripravený ešte v roku 2018 v spolupráci s organizáciou luventa – Slovenský inštitút mládeže, ktorý motivuje mladých ľudí k realizácii vlastných projektov v regiónoch, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality života obyvateľom kraja. Projekt je prepojený na vzdelávacie aktivity v projektovom riadení, čím mladí ľudia získajú zručnosti v príprave a realizácii projektov;
  - za účelom podpory Vyslanca kraja pre najmenej rozvinuté okresy, ktorý podporí z nedočerpaných zdrojov zo svojej Schémy pomoci na základe rozhodnutia Správnej rady zo dňa 21.2.2019 dva projekty realizované na území mesta Lučenec predložené na posúdenie a schválenie ešte v roku 2018, ktoré zvýšia interaktivitu expozícií pre návštevu zrekonštruovanej Synagógy;
  - za účelom refinancovania výdavkov spojených s prípravou expozície a samotnou prezentáciou Za horami, za dolami - Banskobystrický kraj na výstave cestovného ruchu ITF SlovakiaTour 2019 v Bratislave;
  - za účelom refinancovania výdavkov spojených s podporou organizácie Majstrovstiev sveta juniorov a mládeže 2019 v Osrblí realizovanej v mesiacoch január - február 2019;
  - za účelom programovania destinačného portálu www.zahoramizadolami.sk vrátane e-shopu;
  - za účelom odborných vyhotovení návštevníckych prieskumov realizovaných dotazníkovou formou za letnú sezónu 2018 pre 8 destinácií Banskobystrického kraja vrátane prípravy odborných stanovísk a odporúčaní na základe získaných kvalitatívnych a kvantitatívnych dát;
  - za účelom realizácie projektu podpory predaja a distribúcie regionálnych produktov, ktorý zároveň podporuje regionálne značky a regionálnych výrobcov v kraji;
  - za účelom pokračovania vysúťaženého a aktuálne realizovaného projektu Banskobystrická malá školská reforma v II. polroku školského roka 2018/2019 - projekt bol zazmluvnený na celý školský rok 2018/2019;
  - za účelom na projekt "Rozbehni sa a zostaň v kraji!", do ktorého je zapojených vyše 20 škôl v kraji;

- za účelom financovania pilotného projektu na podporu rozvoja mobility a turizmu v najmenej rozvinutom okrese v meste Lučenec formou zdieľaných bicyklov. Projekt bude fungovať na princípoch sociálnej ekonomiky s napojením aj na Strednú odbornú školu technickú v Lučenci, kde budú formou praktického výcviku realizované údržbárske práce na bicykloch počas zimného obdobia. Podporí zároveň aj mobilitu návštevníkov medzi miestnymi turistickými bodmi záujmu. Súčasťou výdavkov je hardvérové vybavenie (nákup stojanov, bicyklov), softvérové vybavenie (web portál a aplikácia) a prevádzkové výdavky spojené so zabezpečením celého systému (personál, dodávka na prevoz bicyklov, údržba, opravy). Prevádzkovateľom spoplatneného systému bude RABBSK v spolupráci s OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie;
- za účelom financovania informačného bodu Pohronskej hradnej cesty. Dve oblastné organizácie zriadili pracovnú skupinu, aby dobudovali produkty týkajúce sa návštevy hradov Pohronskej hradnej cesty a splavu Hrona. V rámci projektu bude zriadený moderný infopoint Pohronskej hradnej cesty spojený s kaviarňou a suvenírovým obchodom na Zvolenskom zámku, ktorý je východiskovým bodom na Pohronskú hradnú cestu. Súčasťou projektu budú aj drobné rekonštrukčné práce, na ktorých sa bude spolupodieľať krajský sociálny podnik Rozvojové služby BBSK s.r.o.;
- za účelom riešenia pre použitie multifunkčného expozičného stánku v exteriéri. Tieto výdavky sú nevyhnutné, aby bol expozičný stánok využívaný celoročne na prezentačné účely aj na podujatiach v exteriéri;
- za účelom dobudovania a to legalizácie konských trás a ich označenie a dofinancovanie stojísk pre kone (slúžia na prenocovanie koní) na trase Huculskej magistrály.

Dodatok č. 2 k zmluve o dotácii bol uzatvorený na základe Uznesenia Zastupiteľstva BBSK č. 209/2019 zo dňa 22. augusta 2019, ktorým bol schválený Návrh na založenie neziskovej organizácie Agentúra práce Banskobystrického samosprávneho kraja, n. o. a ktorým sa RABBSK kráti dotácia o sumu 100 000 EUR viazanú na založenie Agentúry práce Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Plne sfunkčnená webová stránka www.dobrykraj.sk sa rozšírila aj pre KOOCR BBKT, krajsky sociálny podnik Rozvojové služby BBSK a neskôr aj pre ambulancie v kraji www.ambulanciebbsk.sk.

RABBSK mala v roku 2019 **príjmy vo výške 29 228,09 €** prevažne z poskytovania projektovej pomoci obciam (8 400,00 €) a príjmy z poskytovania zdravotnej starostlivosti (6 730,80 €). Ďalšie iné príjmy boli najmä z predaja ojazdeného nákladného automobilu Citroen Jumper, ktorý využíval sociálny podnik Rozvojové služby BBSK, s.r.o. a príjmy spojené prevažne s refakturáciou.

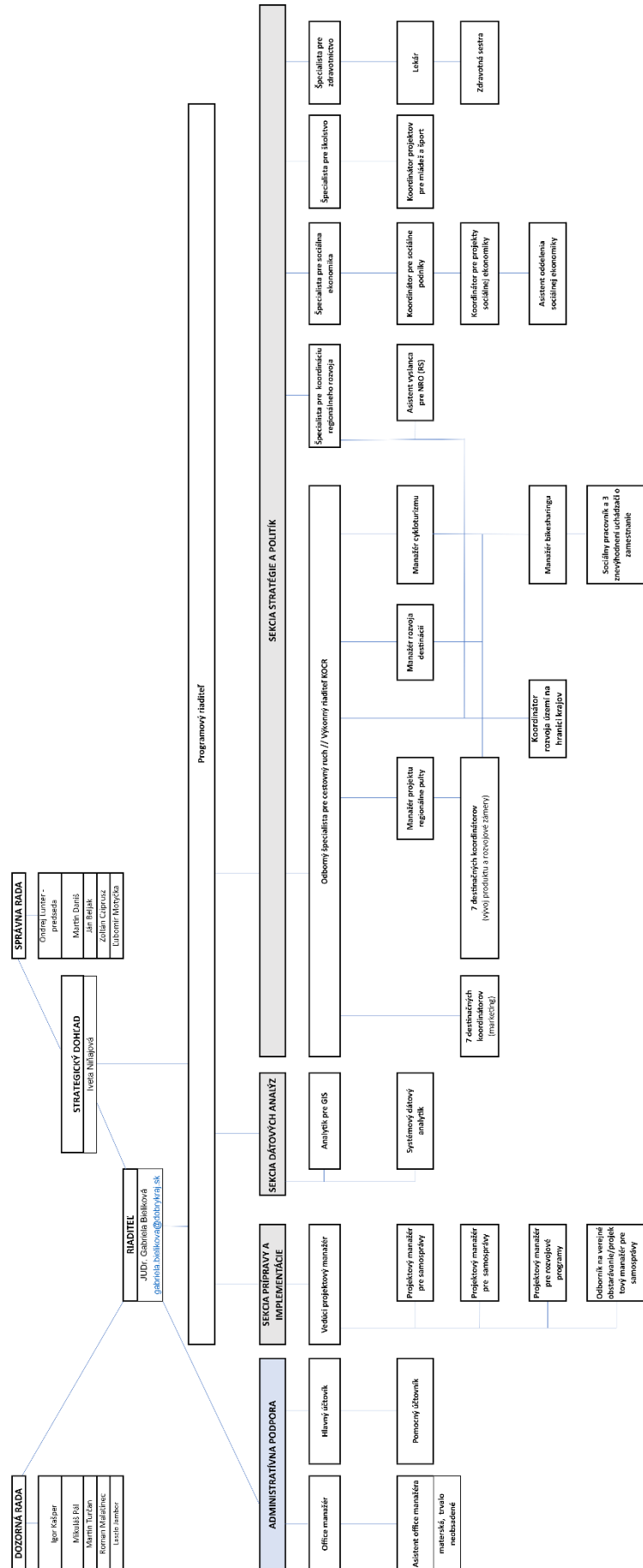
Finančné plnenie v roku 2019

ADMINISTRATÍVA				
Zmluva o finančnom príspevku		Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie	Prebytok roku 2019 k 31.12.2019
Kancelárska technika a vybavenie - dokúpenie kancelárskej techniky a kancelárskeho vybavenia		15 500,00 €	14 351,64 €	1 148,36 €
Ročná réžia - prenájom kancelárií v Radnici, propagácia, grafické práce a PR, cestovné, kancelárske potreby, telefóny a internet personalistika, vedenie účtovníctva, finančný audit, služby verejného obstarávateľa, právne služby operatívny leasing 1 automobilu iné (spravidla neočakávané) režijné výdavky		55 000,00 €	53 300,09 €	1699,91 €
Osobné výdavky - 1 riaditeľ, 1 office manažér, 1 ekonóm a personalista + praktikanti na výpomoc		70 000 €	65 921,55 €	4 078,45 €
Prebytok z roku 2018 - financovanie stránky dobrykraj.sk a mzdové náklady na pomocného účtovníka s nástupom od 1.4.2019		17 500 €	17 500 €	0 €
Celkom	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie	Prebytok
	140 500,00 €	158 000,00 €	151 073,28 €	6 926,72 €

RABBSK zabezpečuje plnenie svojich cieľov prostredníctvom tímu zamestnancov delených podľa príslušného zamerania organizácie. V zmysle štatútu RABBSK, organizačnú štruktúru schvaľuje správna rada organizácie a k 11.12.2019 bola v znení Dodatku č. 5 v znení:

Organizačná štruktúra ROZVOJOVEJ AGENTÚRY BBSK, n.o.

Schvádená Spoločnou radou dňa 11.12.2019

Rozvojový program 1

Koordinácia regionálneho rozvoja

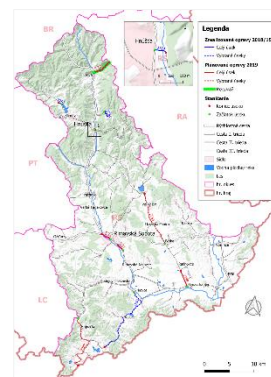
1.1 Strategické plánovanie na úrovni okresov

V roku 2019 Úrad BBSK v úzkej spolupráci s RABBSK realizoval výjazdy kraja do regiónov s názvom **“Náš kraj na cestách”**. V priebehu roku sa uskutočnilo 8 výjazdov do okresov Revúca, Lučenec (výjazd pokryl okresy Lučenec a Poltár), Banská Štiavnica (výjazd pokryl okresy Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom), Rimavská Sobota, Krupina, Veľký Krtíš, Banská Bystrica a Zvolen (výjazd pokryl okresy Zvolen a Detva). Výjazd v okrese Brezno bol realizovaný ešte v roku 2018. V rámci výjazdov kraj prezentoval starostom a starostkám z okresu, pozvaným partnerom v okrese, ako aj širokej verejnosti, aktivity kraja v oblasti rekonštrukcie ciest, investícií kraja do majetku, verejnej dopravy, zdravotníctva, sociálnych služieb, kultúry, cestovného ruchu, školstva a sociálnej ekonomiky, pomoci obciam a dotácií kraja.

Súčasťou výjazdu bola aj fyzická prezentácia príslušnej OOCR prostredníctvom almary a krátky program spojený s uvedením strešnej komunikácie kraja v oblasti cestovného ruchu **“Za horami za dolami”** a rozhovorom s pozvanými krajskými ambasádormi pre danú lokalitu. Zároveň, po výjazde kraj medializoval svoje aktivity v danom okrese prostredníctvom lokálnych periodík.

RABBSK prostredníctvom dátovo-analytického centra zabezpečovala vypracovávanie socio-ekonomických analýz okresov, obsahové a grafické spracovávanie časti podkladov na výjazdy kraja do regiónov a taktiež sa vo veľkej miere podieľala na príprave podkladov pre dlhodobý projekt **“Dobiehajúce regióny”** (Catching-up Regions), do ktorého sa v marci 2019 zapojil BBSK a ktorý je adresnou pomocou Európskej komisie a Svetovej banky pre dobiehajúce regióny, medzi ktoré sa radí aj Banskobystrický kraj. Dátovo-analytické centrum ďalej na každodennej báze spracovávalo mapové a dátové podklady pre rôzne útvary BBSK a taktiež pre programových špecialistov v rámci RABBSK, v najväčšej miere pre oblasť cestovného ruchu.

1.2 Koordinácia s vyslancom kraja pre NRO

Za aktívneho pričinenia Vyslancu kraja pre NRO a jeho kancelárie v Rimavskej Sobote bola obnovená aktívna spolupráca s Novohradskou župou so sídlom v Salgotarjáne. V decembri 2019 pokračujeme druhým ročníkom cezhraničného projektu, zavedenia víkendového Skibusu 4x4, ktorý prepája 4 atraktívne turistické regióny so 4 lyžiarskymi strediskami. Projekt je financovaný Banskobystrickým samosprávnym krajom a RABBSK v spolupráci s KOČR BBKT, OOCR Región Horehronie a OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie zabezpečuje tomuto projektu marketingovú podporu.

Kancelária Vyslancu pre NRO v Rimavskej Sobote plnila funkciu info-bodu pre južné okresy pre projekt pomoc obciam a zároveň iniciatívne rozširovala ponuku pomoci pre všetky malé obce v kraji prostredníctvom e-mailu a hlavne telefonicky. Tento informačný kanál sa nám pre malé obce osvedčil najviac.

1.3 Pilotné projekty na pomoc regiónom

Deň	Ambulancia	Obedňajšia prestávka
Pondelok	7:00 – 15:30	11:30 – 12:00
Utorok	7:00 – 15:30	11:30 – 12:00
Streda	7:00 – 15:30	11:30 – 12:00
Štvrtok	7:00 – 15:30	11:30 – 12:00
Piatok	7:00 – 15:30	11:30 – 12:00

Lekár: MUDr. Janka Wrede   Sestra: Mgr. Viera Sujová
Tel.: +421 45/3700230   www.ambulanciaBBSK.sk
E-mail: ambulanciaDT@ambulanciaBBSK.sk

Jedným z prioritných cieľov Koncepcie rozvoja a podpory zdravotníctva v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 – 2025 (ďalej len „konceptia“) je **podpora vzniku nových ambulancií** v okresoch, v ktorých lekári najviac chýbajú. Jeden z nástrojov na realizáciu prioritného cieľa je založenie alebo prevzatie ambulancií po lekároch v dôchodkovom veku bez nástupcu. Cieľom je, aby si ambulancia udržala počet kapítovaných pacientov a v okrese bola naďalej zabezpečená zdravotná starostlivosť. Vzhľadom na urgentnú potrebu a možnosť a záujem

detskej lekárky, sa správna rada RABBSK rozhodla poveriť RABBSK na rozbeh pilotnej ambulancie v okrese Detva, kde na základe zmapovanej situácie vyplýval alarmujúci stav v okresoch Banská Štiavnica a Detva, kde k 31.12.2018 ukončili činnosť dvaja lekári.

Počty všeobecných lekárov pre deti a dorast a počty kapítovaných poistencov k 30.5.2019.

OKRES	Počet lekárov	Celový počet kapítovaných poistencov	Priemerný počet kapítovaných poistencov	Počet lekárov s vekom nad 65 rokov
Okres Banská Bystrica	22	22 448	1 020	5
Okres Banská Štiavnica	2	3 424	1 712	1
Okres Brezno	11	10 297	936	2
Okres Detva	4	6 064	1 516	1
Okres Krupina	3	4 583	1 528	1
Okres Lučenec	13	15 094	1 161	0
Okres Poltár	4	4 231	1 058	0
Okres Revúca	9	10 424	1 158	2
Okres Rimavská Sobota	13	15 721	1 209	3
Okres Veľký Krtíš	8	7 380	923	2
Okres Zvolen	13	15 314	1 178	3
Okres Žarnovica	6	4 826	804	0
Okres Žiar nad Hronom	9	8 873	986	0
BB Kraj	117	128 679	1 100	20

Z uvedeného vyplývalo, že v najbližšej dobe bude poskytovanie zdravotnej starostlivosti pre deti v okrese Detva nedostatočné. Úrad BBSK využil existujúce kapacity RABBSK ako neziskovej organizácie založenej krajom, ktorej tak **okrem rozvoja školstva, cestovného ruchu a sociálnej ekonomiky pribudla nová činnosť a to rozvoj zdravotníctva.**

Personálne sa tejto aktivite naďalej venuje Oddelenie zdravotníctva pod Odborom sociálnych služieb a zdravotníctva prostredníctvom vedúceho Oddelenia zdravotníctva, Ing. Martina Caudta, ktorý bol v RABBSK menovaný do funkcie **Špecialistu pre rozvoj zdravotníctva**. Funkcia je neplatená, okrem prípadných cestovných náhrad spojených s používaním služobného vozidla RABBSK.

Dňa 1. septembra 2019 privítala novozaložená detská ambulancia v Detve prvých pacientov a ku konci roka bol ich počet takmer 200. Vzhľadom na nábehovú krivku očakávame samostatnosť ambulancie k druhému

polroku 2020 a v budúcnosti chceme vyvinúť maximálne úsilie pri rýchlom prevzatí zabehnutých ambulancií, v ktorých lekár ukončí činnosť bez nástupcu, a ne strácať tak existujúcich pacientov ambulancií. V septembri 2019 oznámila Odboru zdravotníctva BBSK odchod ďalšieho lekára v dôchodkovom veku v okrese Krupina. RABBSK vyhlásila výberové konanie s inzerciou na Slovenku aj v Česku. Naším hlavným mottom a ponukou pre lekárov so záujmom pracovať pre RABBSK je ponuka partnerstva neziskovej organizácie a pomoc s administratívnym zabezpečením chodu ambulancie. Nechceme vytvárať zisk, ale priaznivé pracovné prostredie a tak zabezpečiť ambulanciu starostlivosť v kraji.

Príjmy z poskytovania zdravotnej starostlivosti v roku 2019 boli v sume **6 730,80 €**.

1.4 Projektová príprava a implementácia projektov

1.4.1 Projektová príprava pre organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK

V prvom kvartáli 2019 napísala Sekcia prípravy a implementácie projektov RABBSK 7 projektov pre krajské gymnáziá v oblasti čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti v celkovej výške vyše 1 mil. EUR. Všetkých 7 projektov bolo schválených, 1 projekt sa implementuje od septembra 2019, ostatné začnú s implementáciou v roku 2020. Z ďalších 4 napísaných projektov v oblasti podpory rozvoja športu v celkovej výške vyše 100 000 EUR jeden schválený nebol a ostatné 3 sa už realizujú.

Vzhľadom na to, že od mája 2019 BBSK môže opäť čerpať eurofondy, prípravu projektov, kde je žiadateľom BBSK a projektov pre organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK prebralo posilnené oddelenie riadenia projektov na Úrade BBSK. Sekcia prípravy a implementácie projektov RABBSK naďalej pripravuje projekty pre programové priority kraja a pre malé obce, tieto jej aktivity sú opísané v nasledujúcich odsekoch.

1.4.2 Projektová príprava a implementácia projektov pre programových špecialistov v RABBSK a OOCR

V roku 2019 bola Sekciou prípravy a implementácie projektov RABBSK poskytovaná pomoc programovým špecialistom v RABBSK a Oblasťným organizáciám cestovného ruchu (ďalej „OOCR“) pri vyhľadávaní externých finančných zdrojov, z ktorých je možné financovať projektové zámery jednotlivých programových oblastí rozvoja kraja. Projektoví manažéri priebežne poskytovali konzultačné a poradenské činnosti, pripravovali žiadosti o nenávratný finančný príspevok, žiadosti o dotácie zo štátneho rozpočtu, žiadosti z iných externých zdrojov a projektové zámery.

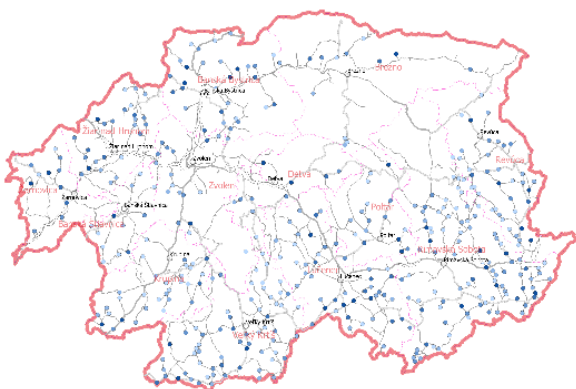
RABBSK bola aktívna:

- **ako žiadateľ z Akčných plánov NRO**, konkrétne pri príprave projektových zámerov, samotných žiadostí o regionálny príspevok, pri administratívnych prácach verejného obstarávania. Práce obnášali aj konzultácie s centrami pomoci a poskytovateľmi pomoci, s Oddelením verejného obstarávania BBSK a pod.
- **ako žiadateľ z externých zdrojov**, príprava projektových zámerov napr. z grantovej schémy VELUX
- **ako spracovateľ zámerov a iných žiadostí z externých zdrojov pre OOCR**: granty EHP, štátneho rozpočtu, Fondu na podporu umenia, EŠIF

V roku 2019 boli schválené tri projektové žiadosti, kde bola RABBSK žiadateľom:

1. Z Akčného plánu NRO Lučenec na projekt **Bikesharing Lučenec** vo výške regionálneho príspevku **150 000 EUR**, ktorý od novembra 2019 implementuje manažér projektu Bikesharing v koordinácii s krajským cyklokoordinátorom.
2. Z Akčného plánu NRO Revúca – na projekt **Dom knihy Revúca** vo výške regionálneho príspevku **10 000 EUR** na prípravnú projektovú dokumentáciu (historický výskum, geodetické zamerania) – implementácia ukončená k 31.12.2019.
3. Z Akčného plánu NRO Poltár - na projekt **Sklárske umelecké objekty v Poltári** na **Ceste skla** vo výške **20 000 EUR** a bude použitý na kreatívnu súťaž a vytvorenie dvoch sklárskych umeleckých artefaktov na označenie lokalít na Ceste skla (Katarínska Huta a Poltár). Projekt bude implementovaný do konca roka 2020.

1.4.3 Projektová príprava a implementácia projektov pre malé obce

V máji 2019 RABBSK spustila projekt **pomoc obciam**, ktorý má za úlohu pomôcť obciam v kraji (prioritne obciam do 1000 obyvateľov) zvýšiť čerpanie finančných zdrojov z grantových schém (fondov EÚ, štátnych a iných). Analýza ukázala, že dovtedy sa z obcí v kraji do 1000 obyvateľov zapojila do vyhlásených výziev len necelá tretina obcí, pričom z obcí do 100 obyvateľov sa nezapojila žiadna. Najmenšie obce totiž nemajú zamestnancov, ani odborné kapacity a skúsenosti, aby si vypracovali a podali projekt, ktorý má šancu uspieť, preto sú často úplne odrezané od možnosti čerpania veľmi významných mimorozpočtových zdrojov. Jednou

z našich programových priorít je preto pomoc obciam, aby boli schopné tieto financie získať a tým pomáhame celému kraju zvyšovať množstvo financií investovaných na území.

Príprava a podanie žiadostí sú spolplatnené vo výške **400 EUR/žiadosť**. Sadzba bola určená v takej výške, aby bol projekt v dlhodobom horizonte **fiškálne neutrálny**.

Od mája 2019 do decembra 2019 sa vypracovalo a podalo **26 projektov** a ďalších **9 projektov** je v príprave. V mesiacoch máj až december 2019 prišlo na konzultácie vyše **80 obcí**, s ktorými bolo potrebné prekonzultovať desiatky projektových zámerov (pripravených aj nepripravených), čo sa odrazilo v počte konzultačných hodín cca **v objeme 550 hodín**, na úkor množstva pripravených a podaných žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP). Táto konzultačná činnosť je veľmi dôležitá, či už z pohľadu oprávneného žiadateľa, resp. neoprávnených výdavkov v prípade schválenia projektov a ich implementácie.

RABBSK zároveň zabezpečuje pre vypracované žiadosti aj administráciu prípadných dožiadaní a doplnení v závislosti od vyzvaní od poskytovateľa. Osobitnou službou je tiež informovanie obcí o vhodných vyhlásených výzvach na predkladanie žiadostí, čo ďalej pozitívne ovplyvňuje dopyt zo strany obcí. Počas roku 2020 sa tiež plánuje, že v rámci procesu prípravy žiadostí bude v prípade záujmu pre obce zabezpečený aj proces verejného obstarávania.

Projekt pomoc obciam sa reálne rozbieha a je badateľné, že dopyt po konzultačných činnostiach, vypracovaní a podaní ŽoNFP rastie. Súčasnú kapacitu sekcie prípravy a implementácie projektov RABBSK alokovanú na tento projekt, t.j. 2 zamestnanci, sú preto plne vyťažení. V roku 2020 okrem prípravy predpokladáme aj implementáciu niektorých schválených projektov obcí zo strany Sekcie prípravy a implementácie projektov RABBSK.

K 31.12.2019 bolo napísaných a odovzdaných 26 projektov v celkovej výške 1,7 mil. EUR. V príprave je ďalších 9 projektov s plánovaním odovzdaním v I. štvrtroku 2020 s predbežnou alokáciou 370 tis. EUR. RABBSK mala v roku 2019 príjmy za služby projektovej podpory pre malé obce vo výške 8 400,- €.

VYPRACOVANÉ PROJEKTY k 31.12.2019					
P.č.	Obec	Okres	NFP/Dotácia	Názov projektu	Stav
1.	Bystrá	Brezno	22 739,90 €	Bezpečnejšia cestná premávka v obci Bystrá	schválené
2.	Klokoč	Detva	49 328,02 €	Za kultúrou v obci Klokoč	neschválené
3.	Telgárt	Brezno	324 457,69 €	Zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie v obci Telgárt	schválené
4.	Detvianska Huta	Detva	3 000,00 €	Cesta ku kaplnke	neschválené
5.	Šiatorská Bukovinka	Lučenec	8 800,00 €	Rekonštrukcia hradu Somoška	neschválené
6.	Šiatorská Bukovinka	Lučenec	1 400,00 €	Rozhľadňa	schválené
7.	Lom nad Rimavicou	Brezno	2 100,00 €	Oprava studne	neschválené
8.	Klokoč	Detva	30 900,00 €	Nákup komunálnej techniky	v procese schvaľovania
9.	Detvianska Huta	Detva	36 668,21 €	Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu v Detvianskej Hute	v procese schvaľovania
10.	Stará Bašta	Rimavská Sobota	25 346,72 €	Rekonštrukcia kultúrneho domu	v procese schvaľovania
11.	Selce	Krupina	16 561,49 €	Rekonštrukcia obecnej budovy	v procese schvaľovania
12.	Čabradský Vrbovok	Krupina	34 668,19 €	Rekonštrukcia domu smútku	v procese schvaľovania
13.	Drienovo	Krupina	26 861,88 €	Rekonštrukcia domu smútku	v procese schvaľovania
14.	Lackov	Krupina	16 812,47 €	Rekonštrukcia domu smútku	v procese schvaľovania
15.	Rimavská Baňa	Rimavská Sobota	21 555,82 €	Výstavba zastrešeného pódia - amfiteáter	v procese schvaľovania
16.	Horná Lehota	Brezno	524 675,14 €	Cyklocesta Krpáčovo - Tále	v procese schvaľovania
17.	Bystrá	Brezno	153 654,95 €	Cyklochodník Bystrá	v procese schvaľovania
18.	Dolný Badín	Krupina	30 122,06 €	Miestna komunikácia	v procese schvaľovania
19.	Rovňany	Poltár	4 898,46 €	Komunitná záhrada v obci Rovňany	v procese schvaľovania
20.	Horná Lehota	Brezno	12 284,72 €	Modernizácia detského ihriska	v procese schvaľovania
21.	Prestavky	Žiar nad Hronom	21 200,00 €	Rekonštrukcia domu smútku	v procese schvaľovania
22.	Devičie	Krupina	143 316,20 €	Zníženie energetickej náročnosti objektu kultúrneho domu v obci Devičie	v procese schvaľovania
23.	Uňatín	Krupina	24 211,26 €	Výstavba chodníka	v procese schvaľovania
24.	Stará Bašta	Rimavská Sobota	51 296,59 €	Zvyšovanie energetickej účinnosti kultúrneho domu vrátane zatepšovania - Stará Bašta	v procese schvaľovania
25.	Budikovany	Rimavská Sobota	130 303,19 €	Rekonštrukcia kultúrneho domu v obci Budikovany - zníženie energetickej náročnosti	v procese schvaľovania
26.	Horné Mladonice	Krupina	14 690,61 €	Rekonštrukcia autobusových zastávok	v procese schvaľovania
SPOLU v EUR			1 731 853,57 €		

PROJEKTY V PRÍPRAVE k 31.12.2019 (odovzdanie v 1. štvrtroku 2020)				
P. č.	Obec	Okres	Odhadovaná suma	Aktivita
1.	Dúbravy	Detva	50 000,00 €	Miestna komunikácia a chodník
2.	Šumiac	Brezno	19 912,88 €	Rekonštrukcia školského dvora a ihriska v obci Šumiac
3.	Telgárt	Brezno	40 000,00 €	Výstavba rozhľadne
4.	Cerovo	Krupina	30 000,00 €	Rekonštrukcia turistickej ubytovne
5.	Šumiac	Brezno	150 000,00 €	Rekonštrukcia materskej školy pre MRK
6.	Sudince	Krupina	27 341,00 €	Rekonštrukcia kultúrneho domu
7.	Súdovce	Krupina	17 590,00 €	Rekonštrukcia verejného priestranstva
8.	Devičie	Krupina	18 000,00 €	Úprava a tvorba verejného priestranstva
9.	Hontianske Moravce	Krupina	17 590,00 €	Výstavba lávky
SPOLU v EUR			370 433,88 €	

Finančné plnenie v roku 2019

KOORDINÁCIA regionálneho rozvoja Zmluva o dotácii		Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie	Prebytok roku 2019 k 31.12.2019
Dátovo - analytické práce - Ročné osobné náklady na pracovné miesta dátového analytika a GIS analytika + nákup dát pre potreby odborných analýz		40 000,00 €	39 961,71 €	38,29 €
Špecializované analytické a odborné práce - organizačné aktivity v rámci výjazdov Náš kraj na cestách s propagáciou rozvojových projektov kraja, finančné zdroje využité aj na medializáciu Akčných plánov a Nášho kraja na cestách		39 000,00 €	33 417,20 €	5 582,80 €
Pracovisko vyslanca pre NRO - Kancelárske vybavenie a prenájom kancelárie v Rimavskej Sobote, osobné výdavky asistentky pre Vyslancu kraja pre najmenej rozvinuté okresy a medzinárodnú spoluprácu BBSK, mesačný paušál na mobilný telefón a internet, režijné výdavky na vedenie kancelárie (kancelárske potreby, občerstvenie a iné).		25 000,00 €	20 943,10 €	4 056,90 €
Malá schéma podpory vyslanca pre NRO - Čerpanie bolo presunuté na rok 2020 na projekty v objeme 15 000 EUR pre vybraných žiadateľov z územia NRO. V sume 5 000 EUR bol podporený projekt Obnova a konzervácia objektu ľahkého opevnenia vo Veľkej Čalomiji. Čerpané boli prioritne prostriedky z minulého roka v sume 14 800 EUR na projekty na zapájanie mladých do vecí verejných formou prípravy a realizácie projektov v spolupráci a odbornej gescii organizácie Iuventa (projekt „Projekt je zmena“, vid' riadok „Prebytok z roku 2018“).		20 000,00 €	5 000,00 €	15 000,00 €
Pilotné projekty na pomoc regiónom - Výdavky súvisiace s chodom pilotnej ambulancie v Detve (mzdové výdavky, nájom s energiami, zdravotné pomôcky..) po tom, čo sa vyčerpali prostriedky určené na rozbeh ambulancie vytvorené zo zisku sociálneho podniku z roku 2018.		30 000,00 €	22 995,59 €	7 004,41 €
Prebytok z roku 2018 - "Projekt je zmena" v sume 14 800 EUR na cca 30 projektov na zapájanie mladých do vecí verejných formou prípravy a realizácie projektov v spolupráci a v odbornej gescii organizácie Iuventa, dva projekty realizované na území mesta Lučenec predložené na posúdenie a schválenie ešte v roku 2018, ktoré zvýšia interaktivitu expozícií pre návštevu zrekonštruovanej Synagógy (8 130 EUR), osobné výdavky koordinátora rozvoja území na hranici krajov		41 310,00 €	37 776,56 €	3 533,44 €
Celkom	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie	Prebytok roku 2019 k 31.12.2019
	170 000,00 €	195 310,00 €	160 094,16 €	35 215,84 €

Rozvojový program 2

Cestovný ruch a rozvoj vidieka

Programovou prioritou BBSK v oblasti cestovného ruchu je plošne vytvárať pracovné a ekonomické príležitosti súčasne vo všetkých okresoch (regiónoch) Banskobystrického kraja a využiť tak multiplikačný efekt tohto odvetvia na miestnu zamestnanosť.

Merateľným strategickým cieľom do konca roku 2022 je zvýšiť počet prenocovaní v Banskobystrickom kraji z 1,7 mil. (východiskový stav v roku 2018) na 2,5 mil. prenocovaní ročne, čo súčasne navýši výber miestnej dane z ubytovania u samospráv o **0,5 mil. EUR**. Tento cieľ sme sa rozhodli dosiahnuť decentralizovaným riadením existujúcej siete verejno-súkromných partnerstiev v regiónoch, ktorými sú oblastné organizácie cestovného ruchu založené na základe zákona č. 91/2010 o podpore rozvoja cestovného ruchu. Naším zámerom je mať v Banskobystrickom kraji **silné oblastné organizácie cestovného ruchu** (ďalej ako „OOCR“), prostredníctvom ktorých naplníme tento strategický cieľ.

Za rok 2019 dosiahol Banskobystrický kraj **2,14 mil. prenocovaní** čo znamená, že plán stanovený do konca roka 2022 je v roku 2019 splnený na 55%.

2.1 KOORDINAČNÉ A PROJEKTOVÉ PRÁCE

Organizačná štruktúra tímu RABBSK pre plnenie programovej priority Cestovný ruch sa začiatkom roka 2019, po založení Krajskej organizácie cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus (ďalej ako „KOCR BBKT“), rozrástla o pozíciu manažéra destinačného marketingu. Pozícia špecialistu na cestovný ruch, v ktorého kompetencii je manažment rozvojových iniciatív, zostala zachovaná.

V roku 2019 došlo k prerozdeleniu kompetencií v oblasti riadenia cestovného ruchu medzi dva subjekty RABBSK a KOCR BBKT tak, že všetky aktivity, ktoré sa týkajú tzv. destinačného marketingu pod *značkou Za horami, za dolami - Banskobystrický kraj* prevzala od 1.3.2019 KOCR BBKT. V KOCR BBKT sa počas roka 2019 priebežne v spolupráci s dvomi zamestnancami RABBSK - manažérom destinačného marketingu a koordinátorom pre aktivity cestovnej kancelárie - nastavovali a sfunkčňovali marketingové procesy.

2.1.1 Audit činnosti oblastných organizácií cestovného ruchu

Pre posúdenie stavu pripravenosti OOCR na ďalšiu spoluprácu s RABBSK a KOCR BBKT a postupné zvyšovanie ich výkonnosti bol v mesiacoch máj až jún 2019 zrealizovaný **Audit činnosti OOCR**, ktorého výsledkom bolo definovanie spoločných krátkodobých a dlhodobých cieľov spolupráce a postupné nastavenie systému spoločnej projektovej práce, komunikácie a koordinácie úloh medzi RABBSK/KOCR BBKT a OOCR.

2.1.2 Spoločné pracovné skupiny RABBSK a OOCR ako nástroj sieťovania a spolupráce

Ako audit činnosti OOCR ukázal, vo väčšine z nich absentoval systém práce v pracovných skupinách, ako aj orientácia na merateľné výsledky ich činnosti. Pracovné skupiny sú otvárané za účelom generovania nových rozvojových zámerov v jedinečnostiach destinácie a pre koncepčnú tvorbu produktov ako súčasť produktových línií využívaných v destinačnom marketingu KOCR BBKT.

V priebehu roku 2019 sa nám podarilo otvoriť **23 pracovných skupín** v 7 OOCR. Prácou v pracovných skupinách sme však zistili, že ide o časovo a kapacitne náročnú aktivitu, ktorá si z krajskej úrovne RABBSK vyžaduje pre každú OOCR odbornú a manažérsku asistenciu vo väčšom rozsahu, ako sa pôvodne predpokladalo. Aj preto je napredovanie a generovanie výsledkov v pracovných skupinách pomalšie.

Prehľad pracovných skupín otvorených s OOCR v roku 2019

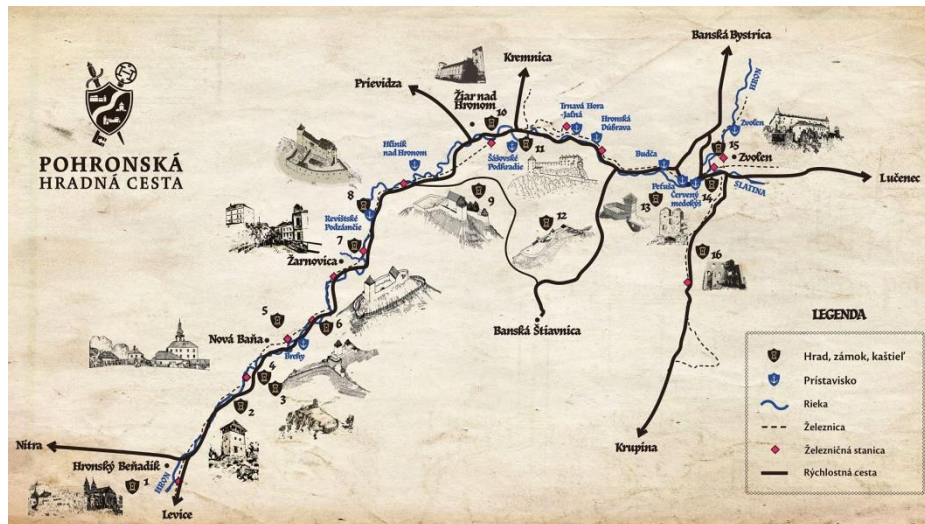
PREHĽAD PRACOVNÝCH SKUPÍN 2019								
PRODUKTOVÁ LÍNIA	HOREHRONIE	GEMER	STREDNÉ SLOVENSKO	GRON	BANSKÁ ŠTIAVNICA	NOVOHRAD	PODPOĽANIE	DUDINCE
TAJOMNÉ HRADY HRADY + EVENTY			POHRONSKÁ HRADNÁ CESTA	POHRONSKÁ HRADNÁ CESTA				
ZÁŽITKOVÉ VLAKY	HOREHRONSKÝ EXPRES	-						
KONSKÉ PUTOVANIE	HUCULSKÁ MAGISTRÁLA	HUCULSKÁ MAGISTRÁLA					KONSKÉ PUTOVANIE	
ŠPORT a ADRENALIN V ZIME	IBU CUP OSRBLIE 2020							
	BEŽKOVANIE/SKIALP		BEŽKOVANIE/SKIALP			BEŽKOVANIE/SKIALP		
	SKIBUSY		SKIBUSY			SKIBUSY		
PRÍRODNÝ TURIZMUS	MEANDRE HRONA					UNESCO GEOPARK	POLANA	
CYKLOREGION	CYKLOREGIÓN	GEMERSKE SPOJKY		KĽAKOVSKÁ DOLINA	ŠTIAVNICKÁ ANČA	BIKESHARING LUČENEC		CYKLOHONT
	CESTA na KRÁĽOVU HOĽU							
DREZINY	CIERNOHRONSKA DOLINA					BREZNICKÁ KATARÍNSKA HUTA (CESTA SKLA)		
UMENIE						SLNEČNÁ CESTA CSONTVARY	FOLKLÓR PODPOĽANIA	
						OSVIETENECTVO		
HISTORICKÉ CESTY	COBURG / ŽELEZNÁ CESTA	GOTICKÁ CESTA	CESTA SNP			CESTA SKLA		
VÍNO a KULINÁRIA			VÍNO A SYRY POD HVIEZDAMI, FOODTOUR			VEĽKOKRŤIŠSKA VÍNNÁ CESTA		
STRATEGICKÉ OBJEKTY	BIATLONOVÝ AREÁL OSRBLIE	MÚZEUM KNIHY REVÚČA			BANSKÁ AKADÉMIA			
	REVITALIZÁCIA ČHZ							
STRATEGICKE PODUJATIA			ITF, SIAF					ATMOSFÉRA

Za pracovnú skupinu s najväčším progresom v roku 2019 považujeme pracovnú skupinu **POHRONSKÁ HRADNÁ CESTA**, ktorá sa v priebehu roka 2019 stretla 6-krát, a na ktorej sa podarilo:

1. spojiť subjekty zabezpečujúce obnovu hradných ruín, archeológov a historikov s odborníkmi na cestovný ruch a destinačný marketing v organizáciách cestovného ruchu (KOCR BBKT, OOCR Stredné Slovensko a OOCR Región Gron), ktorí si vzájomne porozumeli,
2. vydať spoločnú popularizačnú brožúru pre návštevníkov tejto turistickej tematickej cesty,
3. spoločne so Slovenskou komorou architektov (SKA) odborne pripraviť, spustiť a vyhodnotiť architektonicko – krajinársku súťaž na jednotný hradný mobiliár na Pohronskej hradnej ceste,
4. navrhnuť spojenie hradov cyklotrasami, pešími trasami a vodnou trasou po Hrone a čiastočne označiť cyklotrasu okolo Pustého hradu tabuľkou s logom Pohronskej hradnej cesty,
5. zadať projektovú dokumentáciu na vybudovanie 1. etapy hradných cyklotrás na strednom Pohroní,
6. nájsť partnera pre prevádzku splavu časti Hrona od Zvolena cez hrad Peťuša po Budču a pripraviť produkt na predaj od jari 2020,

7. pripraviť koncept pre peší náučný chodník Adely Ostrolúckej z hradu Peťuša do Ostrej lúky,
8. navrhnuť dve nové veľkopodujatia pre rok 2020 založené na autentickej a jedinečnej ponuke daného miesta, na hrade Revište a na Pustom hrade,
9. pilotne vytvoriť a otestovať zmysluplný a atraktívny produkt série komentovaných prehliadok „Zaži hrady inak!“, ktorý v pilotnej fáze ukázal potenciál trhového rastu a postupného generovania ekonomických príjmov pre správcov hradných lokalít.

Aktivity okolo Pohronskej hradnej cesty boli aj vďaka aktívnej medializácii zo strany RABBSK a KOČR BBKT intenzívne prezentované v médiách.

Pohronská hradná cesta je súčasťou produktovej línie **TAJOMNÉ HRADY**. Túto produktovú líniu plánujeme v roku 2020 rozšíriť smerom na Slovenskú Ľupču a podobný model spolupráce z pohronských hradov preniesť aj na južné prihraničné hrady (Fiľakovo, Šomoška, Divín, Modrý Kameň ai). Aktivity RABBSK a KOČR BBKT smerujú k tomu, aby sa Pohronská hradná cesta stala jednou z kľúčových tém marketingovej komunikácie ponuky kraja v cestovnom ruchu aj na českom a maďarskom trhu, a aby sme motivovali návštevníkov k pobytu v okolí hradov minimálne na jednu noc.

Za pozornosť stojí aj pracovná skupina vytvorená v októbri 2018 a ukončená vo februári 2019 na posilnenie organizácie a marketingu **MAJSTROVSTIEV SVETA JUNIOROV v BIATLONE** konaných v januári 2019 v Osrblí. Aj vďaka pozývacej marketingovej kampani zastrešenej RABBSK a spolupráci s OOCR Región Horehronie a Slovenským zväzom biatlonu (SZB) sa nám podarilo do Osrblia vrátiť fanúšikovskú základňu, ktorá ocenila fanzónu zabezpečenú zo strany RABBSK. Návrat fanúšikov do Osrblia na toto medzinárodné podujatie si získalo pozitívne hodnotenie aj od IBU (Medzinárodnej biatlonovej únie).

HOREHRONSKÝ EXPRES (ďalej ako „HHE“) je názov pre pracovnú skupinu RABBSK, KOČR BBKT a OOCR Región Horehronie a produkt z produktovej línie **ZÁŽITKOVÉ VLAKY**, ktorý priniesol konkrétne priame a nepriame merateľné výsledky v roku 2019. Už v prvom roku prevádzky sa podarilo kapacity historického zážitkového vláčika naplniť takmer na 100 % (pri dlhých/hlavných jazdách bol dopyt vyšší ako ponuka, výslednú priemernú obsadenosť 64 % vytvárali krátke jazdy, ktoré boli menej atraktívne resp. len obslužné). HHE celkovo v letnej sezóne 2019 previezol 2 884 osôb a tržby vo výške 29 000 EUR pokryli 62 % priamych dopravných nákladov a 46 % celkových nákladov vrátane marketingovej kampane hradenej z rozpočtu KOČR BBKT. Neopomenuteľným prínosom je príkladná spolupráca obcí a miestnych podnikateľských subjektov pri

realizácii tohoto zámeru. Na základe dotazníkového zisťovania medzi prepravenými cestujúcimi HHE a dotazníkového zisťovania u ubytovacích zariadení v regióne Horehronie bol v RABBSK expertne vypočítaný priamy a nepriamy ekonomický dopad HHE na cieľové destinácie. Ekonomické prínosy v podobe príjmov regiónu, ktoré HHE ako atraktivita vyvolal, sú odhadované na úrovni medzi 41 578 EUR a 59 322 EUR (vypočítané v rámci samostatnej analýzy ekonomických prínosov HHE štatistickou metódou s 95%-nou presnosťou). Tieto príjmy sú tvorené výdavkami účastníkov (prepravených cestujúcich), ktoré zrealizovali vo výstupných/nástupných staniach alebo na iných miestach výletov spojených s jazdou na zážitkovom vlaku a z výdavkov na ubytovacie služby, ktoré zrealizovali návštevníci regiónu, ktorí prišli do regiónu primárne kvôli HHE (t.j. HHE vyvolal návštevu regiónu a teda aj prenocovania a s tým spojené príjmy ubytovacích zariadení).

Jednou zo strategických pracovných skupín, na ktorých RABBSK v roku 2019 pracovala, je aj **REVITALIZÁCIA ČIERNOHRONSKEJ DOLINY**, keďže je v nej prevádzkovaná jedna z najnavštevovanejších atraktivít kraja Čiernohronska železnica (ČHZ) s ročnou návštevnosťou 50-60 tis. osôb, ktorá má ambíciu stať sa po revitalizácii súčasťou krajského integrovaného dopravného systému (IDS). Výsledkom tejto pracovnej skupiny bola príprava spoločnej ponuky na odkúpenie železničnej infraštruktúry a vybavenia zo švajčiarskeho kantónu Basel v roku 2023 a príprava projektovej žiadosti na výmenu koľajísk a zriadenie múzea cyklo-drezín na Čiernohronskej železnici z Nórskeho finančného mechanizmu.

Ďalším strategickým objektom kraja, ktorému sme venovali v RABBSK pozornosť je **NÁRODNÉ BIATLONOVÉ CENTRUM Osrblie**, ktorého hĺbkový audit na posúdenie finančného zdravia (Due Dilligence) sa realizoval v lete 2019 a bude podkladom v rozhodovacom a plánovacom procese o vstupe do strategického partnerstva so Slovenským biatlonovým zväzom (SBZ), ako majiteľom tohto biatlonového areálu. Úrad BBSK na začiatku roka 2019 významne pomohol biatlonovému areálu kúpou systému zasnežovania, ktoré bolo jednou z kľúčových podmienok od Medzinárodného biatlonového výboru (IBU) pre opätovné získanie licencie "A" a možnosti opätovne sa uchádzať o organizáciu svetových pohárov v biatlone v Osrblí.

RABBSK už od decembra 2018 koordinovala aj pracovnú skupinu s pracovným názvom **DOM KNIHY REVÚCA**, ktorej zámerom bolo prispieť k definovaniu funkčnej náplne pre budúcu novozriadenú kultúrnu inštitúciu a atraktivitu v Revúcej, ktorá vznikne po Revitalizácii budovy Prvého slovenského literárneho gymnázia. Výstupom pracovnej skupiny je libreto, ktoré bude súčasťou súťažných podkladov architektonicko – dizajnerskej súťaže vyhlásenej v spolupráci so Slovenskou komorou architektov v marci 2020.

V spolupráci s Košickým samosprávnym krajom (KSK) a Krajským pamiatkovým Úradom Banská Bystrica (KPÚ BB) boli rozbehnuté prípravné práce k zriadeniu koordinačnej pracovnej skupiny **RANOGOTICKÉ KOSTOLÍKY GEMERA**, ktorej výstupom by mala byť spoločná kandidatúra týchto vzácnych kultúrno-historických objektov na Európske kultúrne dedičstvo na jeseň 2020.

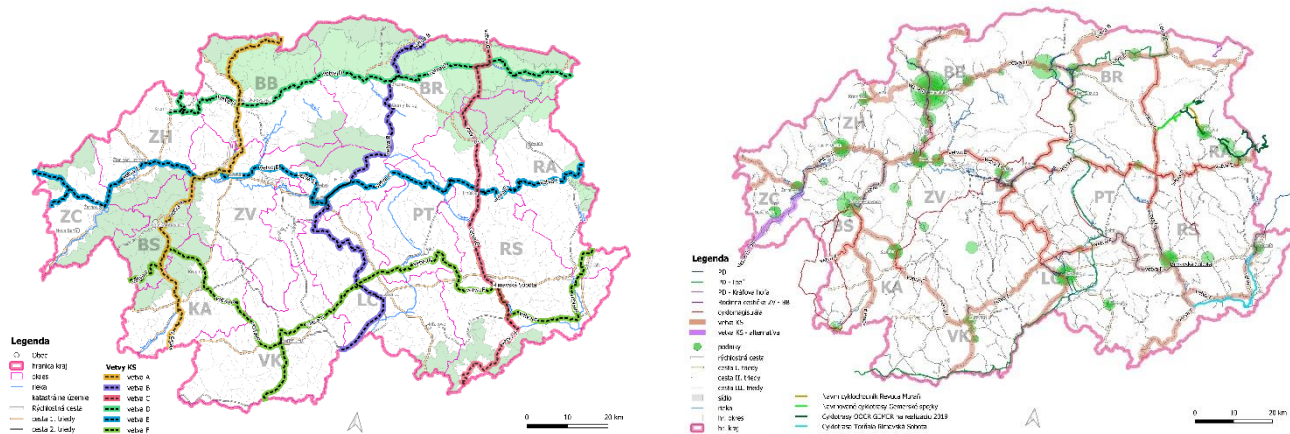
2.1.3 Spolupráca so Sekciou prípravy a implementácie projektov RABBSK

Súčasťou činnosti pracovných skupín je aj analýza potrieb externých finančných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektových zámerov alebo ich častí a následné vyhľadávanie vhodných externých dotačných zdrojov v spolupráci so Sekciou prípravy a implementácie projektov RABBSK. Spoločne s OOCR postupne pripravujeme projektové žiadosti na vhodné výzvy.

V roku 2019 sme tak využili nasledovné možnosti:

- Akčné plány najmenej rozvinutých regiónov (podané 2 projektové žiadosti za RABBSK),

- Úrad podpredsedu Vlády SR (podaná 1 projektová žiadosť za RABBSK – „Kostrová sieť cyklomobility v kraji“)

v cestovnom ruchu, a to v rámci schém:

- Fond na podporu umenia (podané 4 projektové žiadosti za OOCR a 1 projektová žiadosť za KOOCR BBKT),
- Nórsky finančný mechanizmus (1 projektová žiadosť na projekt Revitalizácia ČHZ),
- Národná cyklovýzva (3 projektové žiadosti na cyklochodníky z OOCR Región Horehronie).

Tak, ako je už spomenuté v časti 1.4 *Projektová príprava a implementácia projektov*, v roku 2019 boli **schválené tri projektové žiadosti v oblasti cestovného ruchu**:

1. Z Akčného plánu NRO Lučenec na projekt **Bikesharing Lučenec** vo výške regionálneho príspevku **150 000 EUR**, ktorý od novembra 2019 implementuje manažér projektu Bikesharing v koordinácii s krajským cyklokoordinátorom.
2. Z Akčného plánu NRO Revúca – na projekt **Dom knihy Revúca** vo výške regionálneho príspevku **10 000 EUR** na prípravnú projektovú dokumentáciu (historický výskum, geodetické zamerania) – implementácia bola ukončená k 31.12.2019.
3. Z Akčného plánu NRO Poltár - na projekt **Sklárske umelecké objekty v Poltári** na **Ceste skla** vo výške **20 000 EUR** a bude použitý na kreatívnu súťaž a vytvorenie dvoch sklárskych umeleckých artefaktov na označenie lokalít na Ceste skla (Katarínska Huta a Poltár). Projekt bude implementovaný do konca roka 2020.

2.1.4 Krajská cyklokoordinácia

Na úrovni Banskobystrického samosprávneho kraja bola táto problematika pomerne zanedbaná a bolo potrebné nastaviť nové procesy koordinácie. V apríli 2019 bol na základe výberového konania prijatý na Úrad BBSK krajský cyklokoordinátor, ktorého úlohou bolo pod odborným dohľadom RABBSK, Špecialistu na cestovný ruch zrealizovať prieskum reálneho stavu procesov koordinácie, rozpracovaných projektov cyklomobility na Úrade BBSK, zmonitorovanie kľúčových aktérov cyklokomunity kraja a posúdenie stavu cykloturistickej infraštruktúry v kraji. Následne bolo vyhlásenie verejné obstarávanie na **zabezpečenie**

nevyhnutnej **pasportizácie** legalizovaných cykloturistických trás v dĺžke 2 500 km s termínom dodania do konca novembra 2019.

Od júna 2019 boli postupne otvorené **pracovné skupiny k cykloturistike** v takmer v každej OOCR, pričom najvyššiu prioritu dostali tieto pracovné skupiny:

- **Štiavnická Anča** (OOCR Región Banská Štiavnica),
- **Gemerské spojky** (OOCR Gemer),
- **Kľakovská dolina** (OOCR Región Gron),
- **Pohronská hradná cesta** (OOCR Región Gron a OOCR Stredné Slovensko),
- **Bikesharing Lučenec** (OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie).

V roku 2019 boli z rozpočtu BBSK podporené 3 cyklobusy pre tri OOCR (OOCR Stredné Slovensko, OOCR Región Horehronie a OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie).

Najväčšou výzvou krajského cyklokoordinátora je momentálne vytvorenie koncepčného dokumentu **Koncepcie financovania a podpory** obnovy, údržby a budovania cyklistickej infraštruktúry a vypracovanie tzv. **Akčného plánu obnovy, údržby a budovanie cykloturistickej infraštruktúry pre rok 2020**, ktorého prvý návrh plánujeme predstaviť cyklokomunitě a oblastným organizáciám cestovného ruchu v januári 2020.

Problémom pri možnom čerpaní finančných zdrojov z aktuálnych výziev na budovanie cyklistickej infraštruktúry (cyklochodníky a cyklotrasy) je slabá pripravenosť subjektov v kraji, absencia projektových dokumentácií a vydaných povolení, nevysporiadané majetkové vzťahy ai. Aj preto sa v rámci cyklokoordinácie zameriavame na pomoc a podporu takých zámerov, ktoré majú najväčšiu šancu získať externé zdroje a sú alebo budú v súlade s pripravovanou **Koncepciou podpory financovania projektových dokumentácií z úrovne BBSK**.

V septembri 2019 prevzal koordináciu cyklotímu odborník na cyklomobilitu na Úrade BBSK na pozícii Krajského cyklokoordinátora, ktorý sa začal venovať aj problematike cyklo dopravy, tvorbe koncepčného dokumentu Kostrovej siete diaľkových cyklotrás Banskobystrického kraja a Programu udržateľnej mobility (PUM) ai. Problematiku cykloturistiky ako produktu cestovného ruchu rieši naďalej v spolupráci s tímom cestovného ruchu v RABBSK.

2.2 UDRŽANIE DVOCH PRACOVNÝCH MIEST PRE KAŽDÚ OBLASTNÚ ORGANIZÁCIU CR

V druhej polovici roku 2018 RABBSK zamestnala do každej oblastnej organizácie cestovného ruchu (OOCR) na území kraja 2 destinačných koordinátorov ako formu personálnej pomoci. OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie získalo až 3 koordinátorov s ohľadom na to, že spravujú dve destinácie (Novohrad a Podpoľanie) a do OOCR Dudince bol alokovaný len jeden koordinátor z dôvodu neochoty prijímať obce z okresu Krupina za členov tejto OOCR. Celkovo sme v RABBSK, n.o. **zamestnali 15 destinačných koordinátorov**. Z toho 13 koordinátorov bolo alokovaných v 6 OOCR, jedna pozícia koordinátora z OOCR Dudince bola realokovaná na manažéra cestovnej kancelárie KOOCR BBKT a druhá pozícia koordinátora bola obsadená a rezervovaná pre región Hont na pracovisku RABBSK v Banskej Bystrici, odkiaľ od 1.1.2020 bude realokovaná na pracovisko v OOCR Stredné Slovensko, ktorá prejavila záujem o územné rozšírenie smerom na Krupinsko (región Hont).

V dvoch oblastných organizáciách cestovného ruchu, v OOCR Región Štiavnica a OOCR Región GEMER, mala RABBSK v priebehu roka 2019 kvôli manažérskym rezervám vo vedení OOCR výpadok všetkých pracovníkov. V OOCR Región Štiavnica bola náhrada zabezpečená cez výberové konanie pomerne rýchlo, kým v OOCR

Gemer bol takmer 3-mesačný výpadok, ktorý súvisel s výmenou výkonného riaditeľa. Do konca roka 2019 sa RABBSK podarilo všetky vytvorené pracovné pozície destinačných koordinátorov udržať a zaškoliť na nový systém projektovej práce, ktorý postupne zlepšil ich pracovné návyky v systematickej a výkonovo orientovanej práci, k čomu významne prispievajú aj pravidelné mesačné stretnutia s výkonnými riaditeľmi, s destinačnými koordinátormi a od 1.10.2019 aj tzv. koordinačné destinačné dni pracovníkov RABBSK s pracovníkmi konkrétnej OOCR.

Pre udržanie siete siedmich oblastných organizácií cestovného ruchu BBSK je **momentálnou výzvou novela zákona č. 91/2010 o podpore cestovného ruchu z roku 2019** a potreba navýšenia minimálnych prenocovaní za členské obce OOCR z 50 tisíc na 100 tisíc prenocovaní ročne s účinnosťou od 1.1.2020, čím je podmienená existencia OOCR. Do existenčného rizika sa tak dostáva OOCR Región Gron, ktorej však s prenocovaniami v priebehu roka 2019 výrazne pomohol nový člen - kúpeľná obec Sklené Teplice (60 730 prenocovaní) a OOCR Gemer, kde sa podnikajú potrebné kroky, aby sa k 31.12.2020 dosiahla kumulovaná úroveň 100 000 prenocovaní za členské obce v tejto OOCR.

Výsledkom práce destinačných koordinátorov v OOCR po vzore OOCR Región Horehronie, sú nové **spolupráce OOCR a miestnych akčných skupín (MAS)** v oblasti systému koordinácie regionálneho značenia v kraji. **OOCR Región Horehronie spoločne s MAS** s pôsobnosťou na tomto území (MAS Horehron, MAS Muránska planina a Čierny Hron, MAS Chopok juh) v roku 2019 úzko kooperovali pri zavedení značky kvality **Regionálny produkt Horehronie**. Tento príklad úspešnej spolupráce sa stal inšpiráciou aj pre ostatné MAS a OOCR v kraji, kde je od roku 2020 ambícia na celoplošnú integráciu OOCR do systému koordinácie regionálneho značenia v kraji.

Jedným z pozitívnych dopadov personálnej pomoci pre OOCR je aj rozširovanie siete spolupracujúcich subjektov v OOCR v podobe navyšovania počtu členov v jednotlivých OOCR, ktoré v roku 2019 predstavovalo prírastok 63 členov v jednotlivých OOCR.

Prehľad zmeny členskej základne v OOCR od nastavenia spolupráce OOCR s RABBSK

Oblastná organizácia cestovného ruchu (OOCR)	Počet členov k 28.2.2018	z toho samosprávy	Počet členov k 30.10.2019	z toho samosprávy	abs. nárast	% nárast
zdroj	Register MINDOP		Register MINDOP			
Stredné Slovensko	33	12	39	14	6	18%
Horehronie	10	6	15	10	5	50%
Banská Štiavnica	50	14	63	13	13	26%
Gron	35	17	43	19	8	23%
Turistický Novohrad a Podpoľanie	47	41	60	45	13	28%
Gemer (založenie 1.5.2018)	0	0	15	7	15	100%
Dudince	10	1	13	1	3	30%
SPOLU	185	91	248	109	63	39%
					z toho 18 samospráv	
POMER SAMOSPRÁVA / OSTATNÍ ČLENOVIA		49%		44%		

2.3 INTERNÁ SCHÉMA POMOCI OOCR A PROJEKTOVÉ ZÁMERY

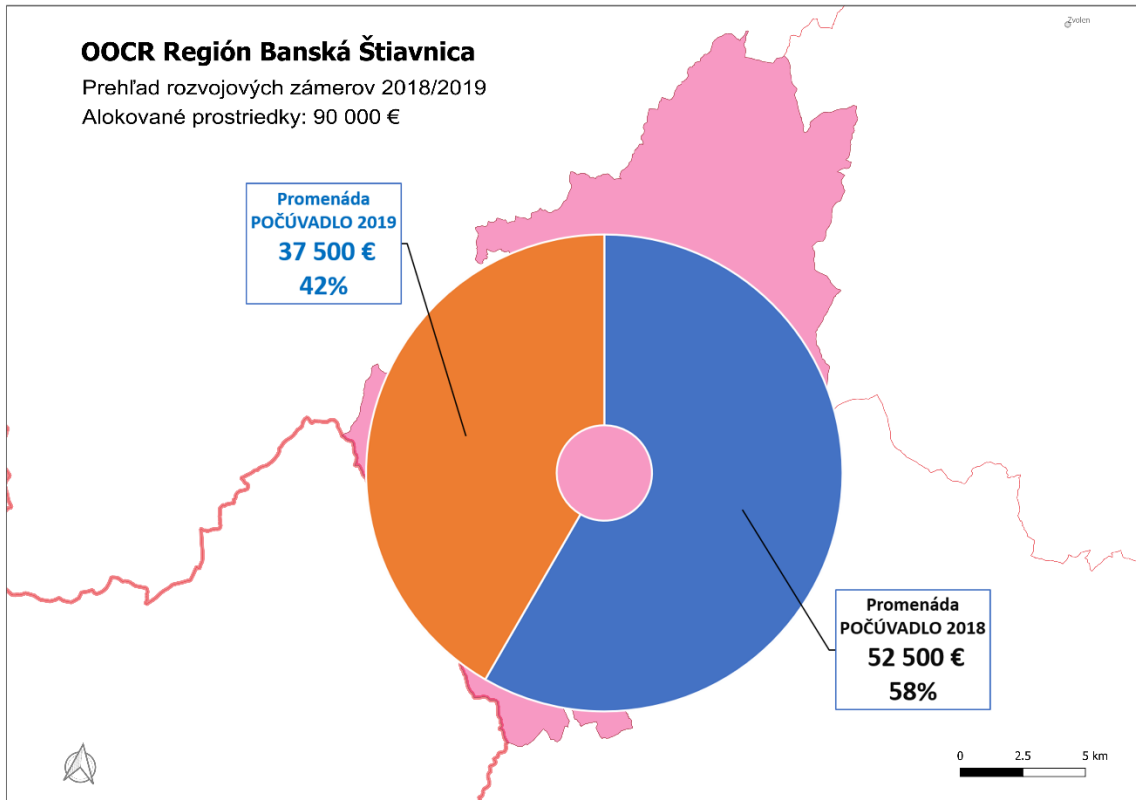
Sumárne za rok 2018 a 2019 bolo každej OOCR formou členských príspevkov RABBSK poskytnutá pomoc cez členský príspevok RABBSK v OOCR vo výške 90 000 Eur. Výnimkou je OOCR Dudince, ktorej bolo z dôvodu neochoty rozširovať svoju členskú základňu o obce z okresu Krupina krátené členské z RABBSK v roku 2019 o 27 500 EUR a toto bolo realokované do OOCR Stredné Slovensko, ktoré prejavilo záujem o územné rozšírenie o okres Krupina. Vyššiu podporu dostala aj OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie, ktorá spravuje dve destinácie a táto bola navýšená o sumu 37 500 EUR pre destináciu Podpoľanie a o špeciálnu sumu 8 130 EUR z rozpočtu Vyslanca pre najmenej rozvinuté okresy. Celková suma vložená ako členské RABBSK do OOCR na rozvojové zámery za obidva roky predstavuje **700 630 EUR**. 84% týchto finančných prostriedkov (585 211 EUR) bolo v zmysle schémy pomoci schválených na konkrétne rozvojové zámery a z nich 26 % (153 674 EUR) bolo ku koncu roka 2019 úspešne ukončených a medializovaných.

Prehľad stavu implementácie internej schémy pomoci OOCR k 31.12.2019

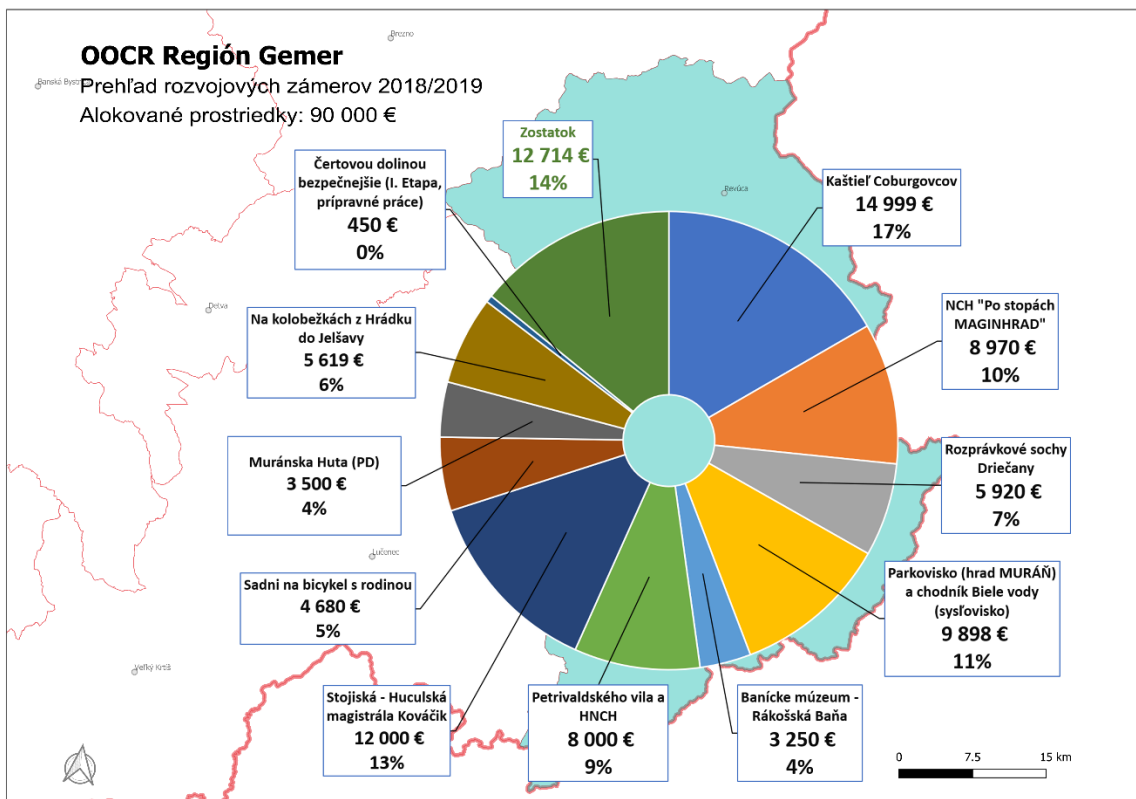
Stav implementácie RZ	Rozpočet 2018+2019	Počet zámerov	Suma schválených RZ	Ukončene RZ suma	Vyplatených	Žiadosť o predĺženie termínu	Zostatok z rozpočtu na nové RZ
GEMER	90 000 €	11	77 286 €	26 999 €	- €	4	12 714 €
STREDNE SLOVENSKO	100 000 €	6	83 000 €	34 000 €	14 000 €	2	17 000 €
NOVOHRAD	76 880 €	8	52 180 €	29 530 €	29 530 €	3	24 700 €
PODPOLANIE	63 750 €	6	60 134 €	27 600 €	27 600 €	3	3 616 €
BANSKA STIAVNICA	90 000 €	3	90 000 €	- €	- €	0	- €
GRON	90 000 €	10	80 111 €	35 545 €	35 545 €	3	9 889 €
HOREHRONIE	100 000 €	2	90 000 €	- €	- €	0	10 000 €
DUDINCE	62 500 €	0	52 500 €	- €	- €	0	10 000 €
KRUPINSKO	27 500 €	0	- €	- €	- €	0	27 500 €

Z najúspešnejších schválených projektových zámerov spomenieme „**Otvorenie Pamätnej izby Štefana Nosáľa v Hriňovej**“ (OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie) a „**Visutý ferratový most na kremnickej Skalke**“ (OOCR Stredné Slovensko), ktoré okamžite po realizácii dokázali generovať ekonomický prínos a udržateľnosť zo vstupného, tržieb z krátkodobého prenájmu ferratových setov, z miestnych poplatkov za ubytovania pri balíkovani týchto služieb s ubytovaním. Medializácia týchto rozvojových zámerov a ich atraktivnosť pre médiá navyše priniesla destináciám ich zviditeľnenie a tým významnú marketingovú hodnotu.

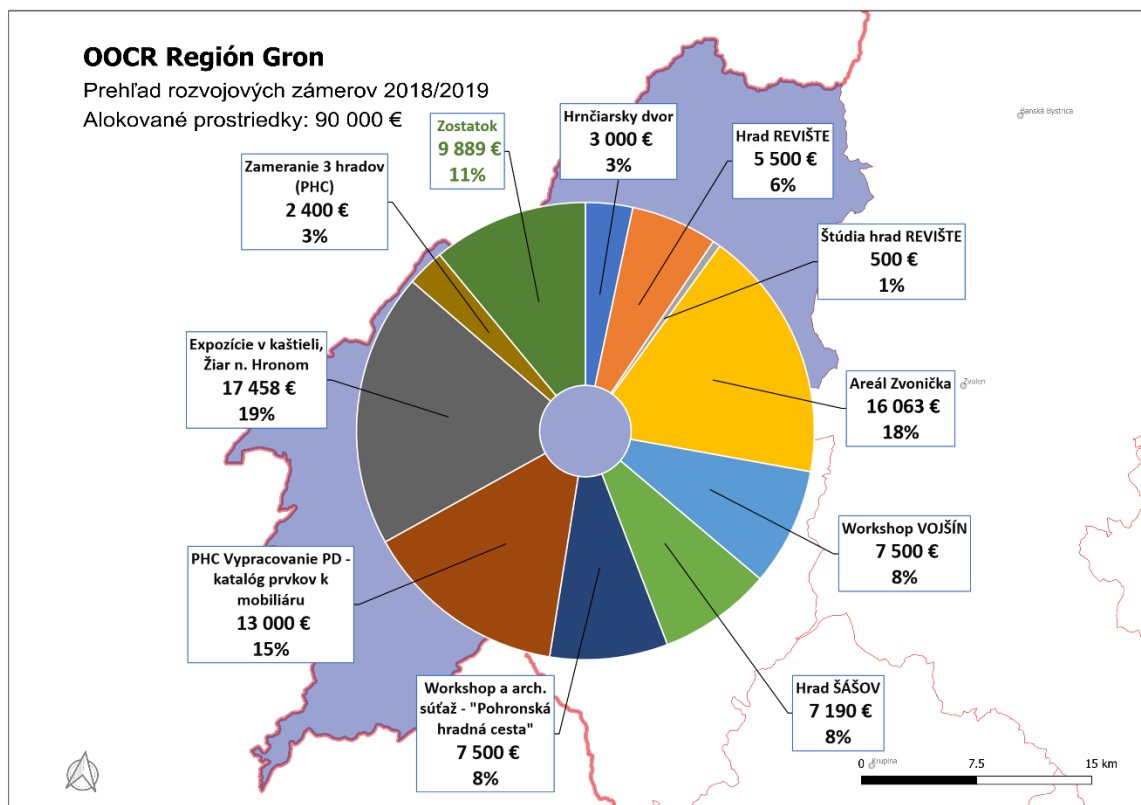
Prehľad zámerov OOCR Región Banská Štiavnica

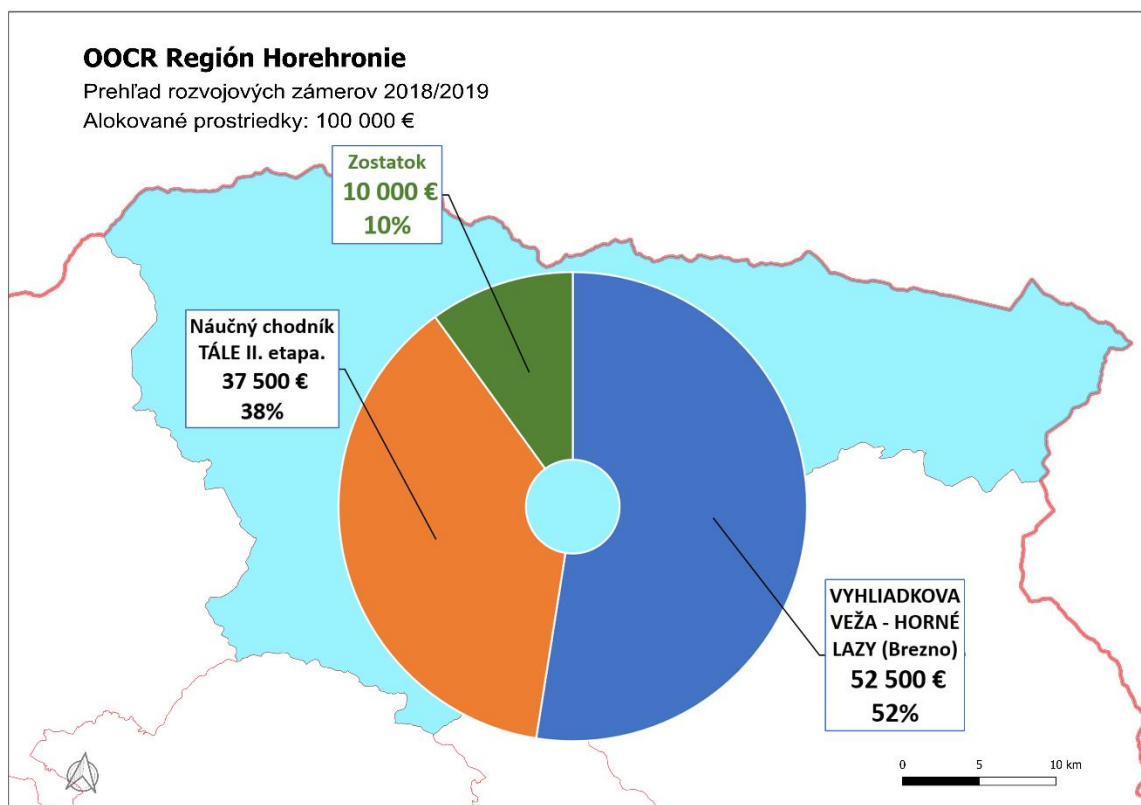
Prehľad zámerov OOCR Región Gemer

Prehľad zámerov OOCR Región Gron

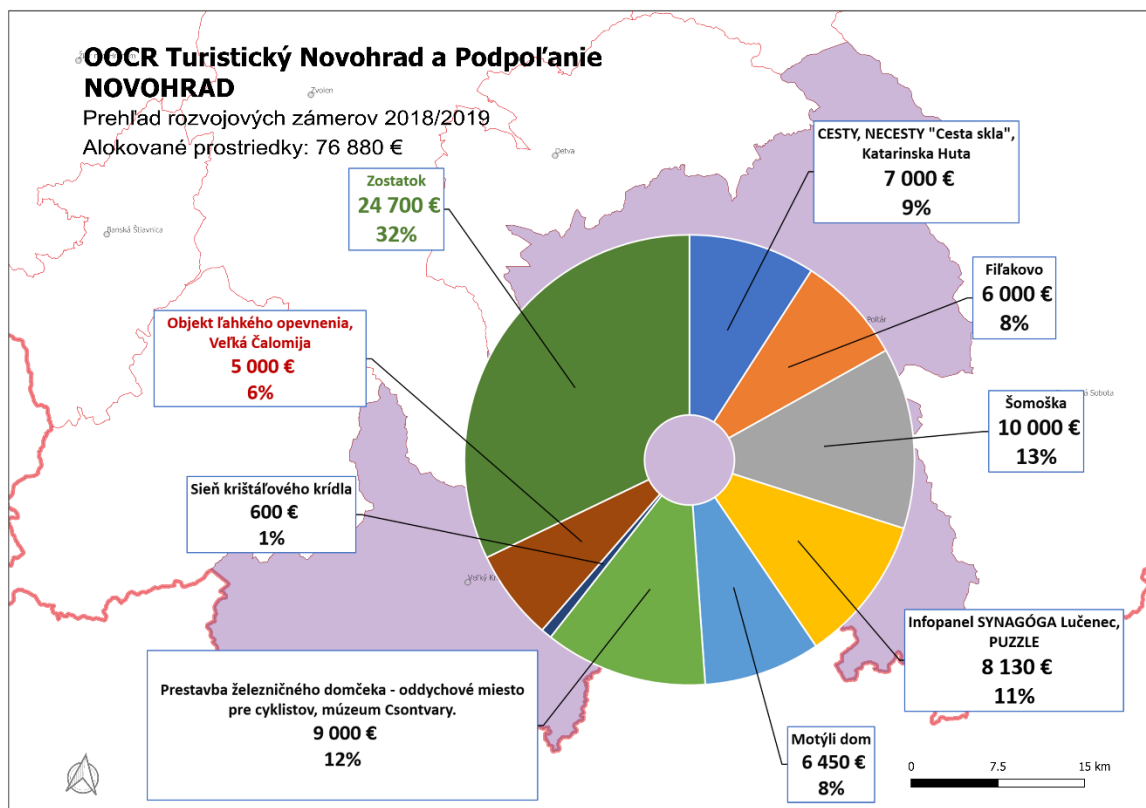

Prehľad zámerov OOCR Región Horehronie

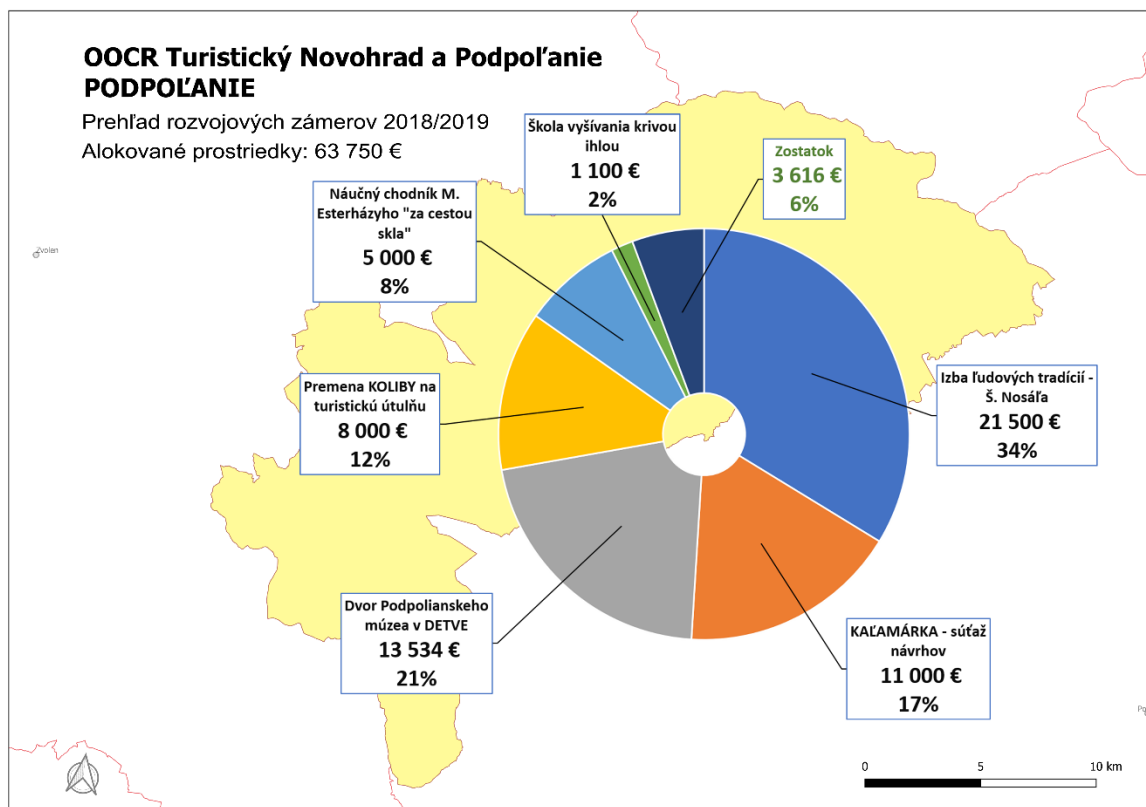

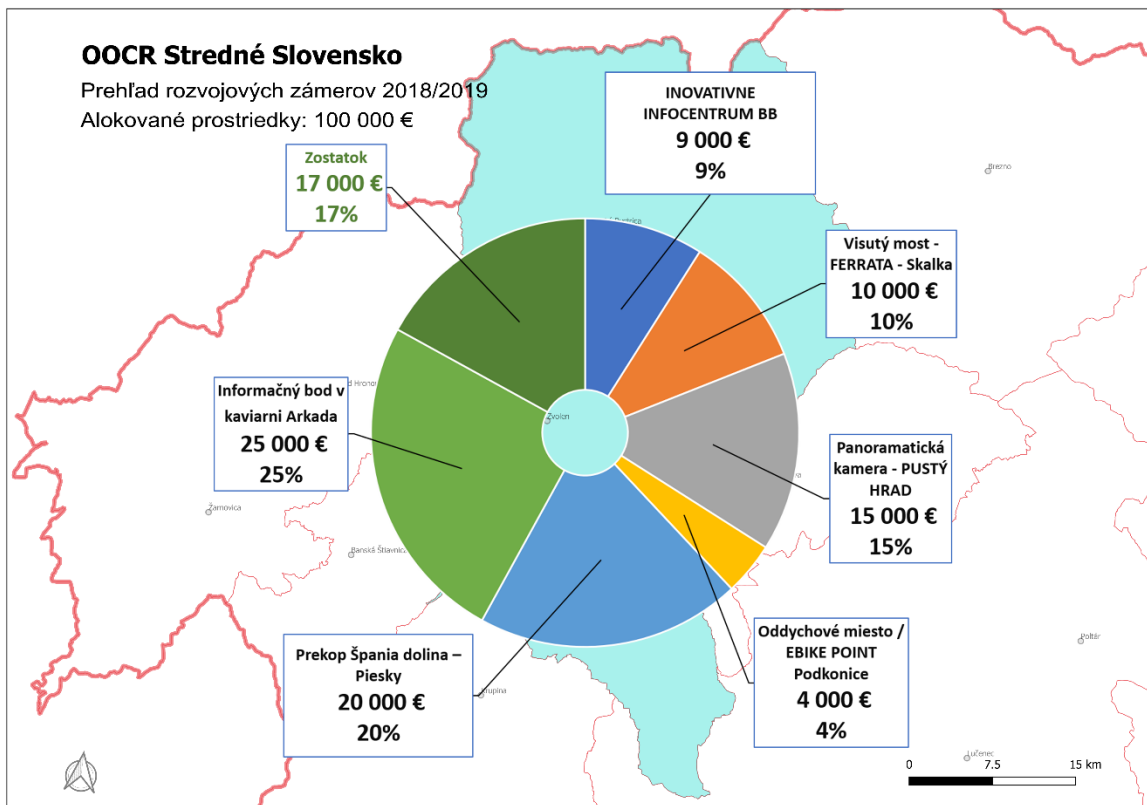
Prehľad zámerov OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie - Novohrad

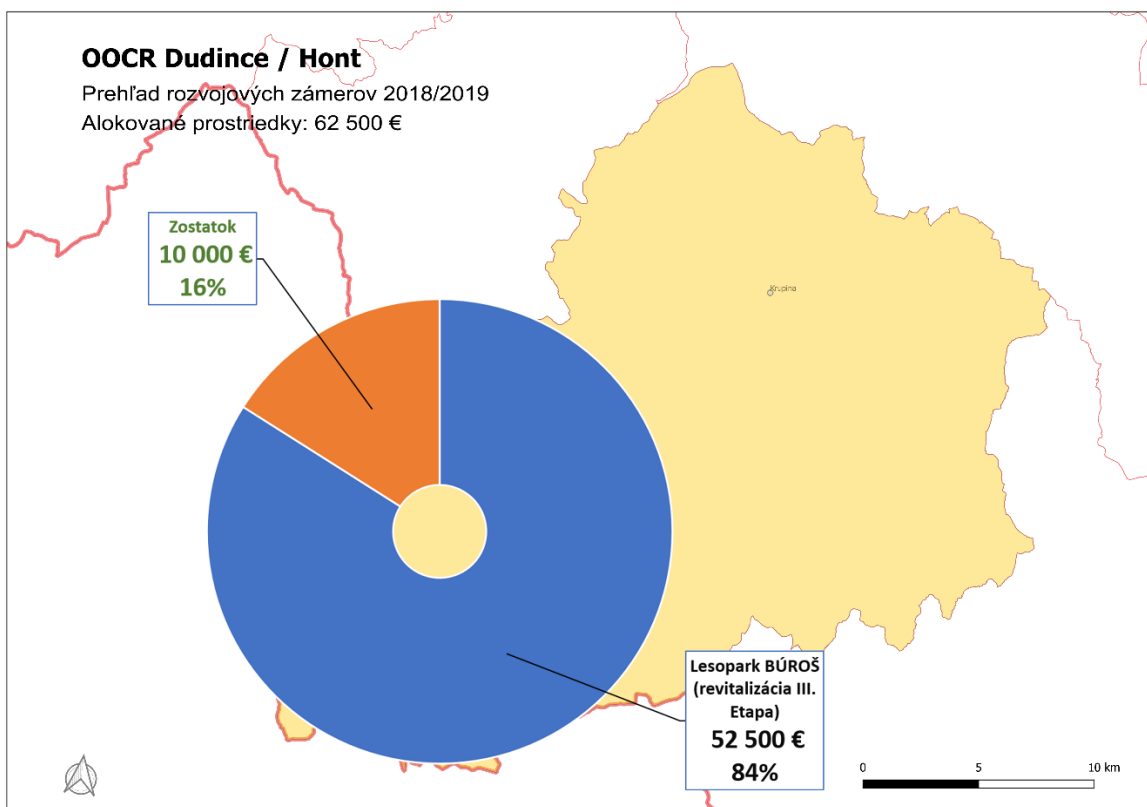
Prehľad zámerov OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie - Podpoľanie

Prehľad zámerov OOCR Stredné Slovensko

Prehľad zámerov OOCR Dudince / Hont

Okrem priameho dopadu členského RABBSK v OOCR a realizácie konkrétnych rozvojových zámerov pomáha vyššie vybrané členské od RABBSK aj nepriamo a to navýšením základu pre štátnu dotáciu na základe Zákona č. 91/2010 o podpore cestovného ruchu, o ktorú môžu oblastné organizácie cestovného ruchu na území kraja v roku 2020 požiadať navyše. Sumárne sa jedná o finančnú čiastku 367 500 EUR. Samozrejme za predpokladu, že OOCR pripraví kvalitné žiadosti o finančné dotácie. RABBSK motivuje OOCR k tomu, aby navýšenie štátnej dotácie v roku 2020 alokovali na tvorbu produktov a budovanie turistickej infraštruktúry podľa zamerania pracovných skupín, marketingovú podporu produktových línií a realizovaných rozvojových zámerov, aby sa tak zabezpečil želaný synergický efekt rôznych zdrojov financovania.

2.4 DÁTOVÉ CENTRUM CESTOVNÉHO RUCHU

Spoločne so sekciou Dátových analýz RABBSK je v spracovaní **pasportizácia infraštruktúry a vybavenosti cestovného ruchu**. Zber dát prebiehal priebežne od septembra 2018 do septembra 2019 pomocou destinačných koordinátorov OOCR v 8 destináciách kraja. Momentálne sú kompletne pasportizácie evidované v GIS systéme za kultúrne a prírodné zaujímavosti. Od takmer všetkých OOCR sú zozbierané dáta aj za ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby v cestovnom ruchu. Údaje boli spracované pre potreby rozvoja regiónov a prípravu koncepcií rozvoja destinácií a ich plnenie.

K novembru 2019 bola ukončená **pasportizácia cykloturistických trás**, ktorú realizoval vysúťažný externý dodávateľ. Zozbierané dáta sa ďalej interne spracujú do GIS systému a pomôžu vypracovať Akčný plán budovania, obnovy a údržby cykloturistickej infraštruktúry 2020 a jeho následné plnenie.

Pre potreby zistenia ekonomického dopadu produktu cestovného ruchu Horehronský expres bolo vypracované **detailné vyhodnotenie "Horehronského expresu"**, počnúc podrobným vyhodnotením online nákupov, reklamných online kampaní, dotazníkovým zákazníckym prieskumom, prieskumom spätnej väzby od ubytovateľov a podnikateľov až po výpočet ekonomického dopadu tohto produktu v cieľových destináciách.

Priebežne sú Sekciou dátových analýz pri investičných zámeroch (Štiavnická Anča, Huculská magistrála, Pohronská hradná cesta...) poskytované **mapové podklady a identifikované vlastnícke vzťahy k pozemkom**, čo výrazne a významne urýchľuje procesy a progres pri plánovaní a implementácii jednotlivých zámerov. Rovnako priebežne sú zo **štatistických prehľadov výkonov cestovného ruchu** (prenocovania, dane, tržby...) spracovávané **detailnejšie analýzy. Štatistické prehľady a analýza výkonov cestovného ruchu** (vývoj počtu prenocovaní, vybranej dane za ubytovanie, tržieb zariadení, počtu a štruktúry návštevníkov) vrátane analýzy sezónnosti, spracované za 8 regiónov kraja pre potreby OOCR aj koncepcií rozvoja cestovného ruchu v kraji.

2.5 ŠPECIALIZOVANÉ ANALYTICKÉ A ODBORNÉ PRÁCE (príprava koncepcií, stratégií, projektových zámerov a analýz)

Za odbornej pomoci externých expertov je v spracovaní séria **koncepcií rozvoja destinácií do roku 2023** pre 8 destinácií kraja, potrebných pre nastavenie ďalšieho smerovania turistických destinácií v súlade s produktovým potenciálom územia. Spracované sú analytické časti koncepcií (analýza východiskových dokumentov, súčasného stavu rozvoja destinácií, kultúrno-historického a prírodného potenciálu a stavu infraštruktúry cestovného ruchu). Vo vybraných destináciách boli zrealizované aj prvé participačné stretnutia (OOCR Región Banská Štiavnica). Do 31.8.2020 je naplánovaná finalizácia koncepcií pre všetky turistické destinácie. V súvislosti s prípravou koncepcií bol vyhodnotený dotazníkový návštevnícky prieskum v 8 destináciách kraja zrealizovaný v roku 2018 destinačnými koordinátormi.

RABBSK zastrešila externým odborníkom aj **odborné činnosti na podporu regionálneho značenia v kraji** a prostredníctvom nich poskytuje **metodickú pomoc v oblasti zavádzania a zmien v systémoch regionálneho značenia** (značiek "regionálny produkt"). Počas roku 2019 zaviedla OOCR Región Horehronie regionálnu značku "Regionálny produkt Horehronie" na poľnohospodárske a potravinárske produkty, remeselné výrobky, ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby v cestovnom ruchu. Vytvorenie regionálnej značky priamo odborne a metodicky zastrešila RABBSK. Prvé certifikáty boli udelené v júni 2019. V súčasnosti pomáha pri registrácii tejto značky ako ochrannej známky na Úrade priemyselného vlastníctva SR, ktorá by mala byť začatá do konca roka 2019. Do konca roka sa plánuje aj príprava druhej výzvy pre udeľovanie značky. V súčasnosti poskytuje RABBSK odbornú pomoc aj v rámci systému regionálneho značenia "Regionálny produkt Novohrad", pre ktorý je plánované odborné a metodické zastrešenie rozšírenia systému značky o ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby a podujatia v prvom kvartáli 2020. Aktivity v tejto oblasti vychádzajú z potrieb koordinátorov jednotlivých regionálnych značiek. Na základe v súčasnosti prebiehajúceho zberu podnetov od koordinátorov značiek bude v roku 2020 pripravená komplexná koncepcia pre systémy regionálneho značenia v kraji.

V spolupráci s Odborom kultúry BBSK a za pomoci externých odborníkov bola v máji 2019 pripravená kompletná **analýza možností modernizácie a inovácií ponuky kultúrnych inštitúcií v kraji** (konkrétne múzeí) v záujme rastu ich atraktívnosti a návštevnosti, ktorá bola prezentovaná ako súčasť navrhovaného „rozvojového komponentu“ expertom Svetovej banky v programe Dobiehajúcich regiónov (Catching-Up Regions).

V mesiacoch júl až august RABBSK poskytla Úradu BBSK Odbornú a metodickú pomoc pri príprave a implementácii nového VZN BBSK č. 38/2019 (o poskytovaní dotácií z vlastných príjmov BBSK účelovo určených na regionálny rozvoj a rozvoj cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji) a nastavovaní podmienok výziev v zmysle tohto VZN pre rok 2019.

Externé odborné kapacity boli čerpané aj na komunikáciu s programátormi destinačného portálu www.zahoramizadolami.sk **prípravu zadaní pre programátorov samostatných produktových web stránok** pre Horehronský expres, Regionálne pulty, Pohronskú hradnú cestu a tvorbe podstránok na destinačnom portáli www.zahoramizadolami.sk.

V priebehu roka 2019 prebehli **4 interné hodnotiace komisie** na posúdenie predložených rozvojových zámerov od OOCR, na ktorých sa zúčastnili aj externí experti na budovanie turistickej infraštruktúry a prípravy projektových žiadostí.

Externú pomoc RABBSK využila aj na vzdelávacie interného tímu RABBSK a destinačných koordinátorov v nasledovných témach : (1) Ako vytvoriť efektívny destinačný web, (2) Ako postupovať pri tvorbe Kostrovej siete cyklomobility kraja, (3) Ako využiť vizuálnu identitu a dizajn k lepšiemu predaju destinácie a jej produktov, (4) Ako správne pracovať s vizuálnou identitou *Za horami, za dolami* pri propagácii produktu (Horehronský expres, Pohronská hradná cesta ai) a pri tvorbe kampaní (zimná kampaň, kampaň na regionálne pulty).

V septembri 2019 začala príprava **koncepcie rozvoja prírodného cestovného ruchu v kraji** ako pilotného projektu v rámci SR v spolupráci s neziskovou organizáciou Aegis, n.o. Odborne spolupracuje aj s medzinárodnou organizáciou Linking Tourism and Conservation. Koncept sa zameriava na mapovanie podmienok rozvoja cestovného ruchu v chránených územiach a vytvorenie podmienok pre tvorbu produktov v spolupráci s OOCR na území kraja, správami chránených území a subjektmi zameranými na ochranu prírody. Koncepcia je v súlade so strategickým smerovaním v rozvoji udržateľných foriem cestovného ruchu v kraji a jej finálne spracovanie je plánované na máj 2020. V súčasnosti sú zmapované podmienky tvorby produktu (najmä vykonávania sprievodcovských činností).

2.6 DESTINAČNÝ MARKETING podľa marketingového plánu na rok 2019 (realizované cez Krajskú organizáciu cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus)

Založenie Krajskej organizácie cestovného ruchu **Banskobystrický Kraj Turizmus** (KOCR BBKT) bolo sfinalizované zápisom do registra dňa 11.12.2018. KOCR BBKT bude v marci 2020 oprávnené podať prvýkrát žiadosť o štátnu dotáciu na Ministerstva dopravy a výstavby SR a získať tak ďalšie zdroje vo výške 100 000 EUR. KOCR BBKT sa v roku 2019 stala členom profesijnej organizácie **Asociácie organizácií cestovného ruchu**.

Vytvorenie a uvedenie **novej destinačnej identity Za horami za dolami** sa uskutočnilo na začiatku roka 2019 a jej súčasťou bola organizácia dvoch podujatí pre médiá a partnerov 24.1.2019 v Bratislave a 28.2.2019 v Banskej Bystrici. Identita bola počas roka 2019 prezentovaná aj na výjazdoch Úradu BBSK a RABBSK v jednotlivých okresoch kraja pod názvom „Kraj na cestách“.

Ambasádori destinačnej značky kraja Za horami, za dolami boli jedným zo spôsobov prezentácie Banskobystrického kraja a táto aktivita reflektovala trend rozprávania príbehov v marketingu značky (tzv. “storytelling”). Začiatkom roka 2019 prebiehalo fotenie 15 ambasádorov z celého kraja (približne dvaja na destináciu), prostredníctvom ktorých sa kraju darí zviditeľňovať turistický potenciál a hodnoty jednotlivých regiónov.

Spustený bol **destinačný portál www.zahoramizadolami.sk** a zahájené bolo pravidelné **spravovanie profilov značky Za horami, za dolami na sociálnych sieťach**. Začiatkom roka 2019 bol naprogramovaný destinačný portál a do konca apríla 2019 boli testované jeho funkcionality. Súčasťou prípravných prác online marketingu bolo počas roka vytváranie kvalitného obsahu (manažment obsahu alebo content manažment), ktorý zahŕňal copywriting (písanie textov), budovanie fotobanky a produkciu videí. V roku 2020 plánuje KOCR BBKT rozšíriť destinačný portál o anglickú jazykovú mutáciu. Doposiaľ nebola prioritou, keďže sme marketingovo cielili na regionálne - v rámci Banskobystrického kraja a kapacity sme sústredili na kvalitnú prezentáciu na tomto trhu.

V januári 2019 bola zo strany KOCR BBKT v spolupráci s RABBSK a Úradom BBSK zastrešená **účasť na ITF Slovakiatour 2019** s jedinečným konceptom výstavného stánku tzv. “ALMARY” v novej identite *Za horami, za dolami* za účasti všetkých oblastných organizácií cestovného ruchu a ich partnerov na prezentačnej ploche 120 m².

Imidžová prezentácia kraja Za horami, za dolami pre širokú verejnosť bola realizovaná na ITF Slovakiatour v Bratislave a **letnou roadshow kraja** na masových podujatiach nadregionálneho významu organizovaných v kraji, nakoľko sa KOČR BBKT v prvom roku práce so značkou *Za horami, za dolami* zamerala výlučne na obyvateľov Banskobystrického kraja. Zámerom bolo dostať značku *Za horami, za dolami* do ich povedomia, čo sa darilo osobným a aktívnym prístupom na podujatiach, na ktorých sa kraj prezentoval spoločne s OOCR za účasti destinačných koordinátorov.

Vybrané boli najnavštevovanejšie podujatia v kraji, ktoré pritiahnu do kraja aj početnú skupinu návštevníkov spoza hraníc kraja (SIAF, Folklorne slávnosti pod Poľanou v Detve, Kremnické gagy ai). Prezentácia počas letnej roadshow bola realizovaná výstavným konceptom „almár“ alebo s využitím brandovaných reklamných nosičov (nafukovací stan, lehátka, tulivaky, beachflagy). S prezentáciou s využitím almár sme sa zúčastnili na 13-tich podujatiach, ktoré prilákali priemerne 40 tis. návštevníkov (SIAF 110 tis., Hontianska paráda 60 tis., Deň stromu Vydrovo 5 tis., Novohradský folklórny festival 20 tis.) a celkovo letná roadshow zahŕňala **36 podujatí v kraji**.

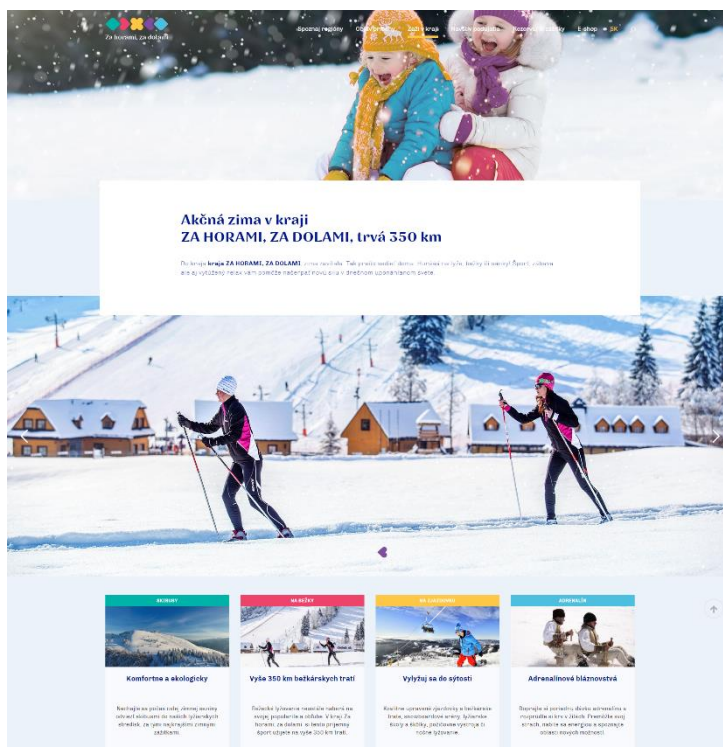

Spoločne KOČR BBKT a RABBSK v januári 2019 zastrešili marketingovú kampaň a biatlonovú **Fanzónu** počas celého pretekového týždňa **Majstrovstiev sveta juniorov v biatlone** v Osrblí (800 účastníkov z 42 krajín sveta, odhadovaná návštevnosť podujatia 12 000, z toho BBSK financovala aj autobusovú dopravu pre 1 123 študentov z Brezna a Banskej Bystrice).

KOČR BBKT zastrešila kompletnú prípravu, uvedenie na trh a realizáciu produktových kampaní k produktom **4x4 Skibus, Horehronský Expres a Pohronská hradná cesta** vrátane vydania propagačných materiálov, online kampaní, webových stránok, outdoorovej reklamy, práce s médiami, sprievodných podujatí a PR eventov.

Súčasťou marketingovej spolupráce Úradu BBSK, KOČR BBKT a RABBSK boli **medializácie rozvojových zámerov** financovaných z členského príspevku RABBSK v OOCR. K ukončeniu každého rozvojového zámeru podporeného z členského príspevku RABBSK v OOCR alebo ku kontrolnému dňu na rozvojovom zámere, ktorého realizácia je časovo náročnejšia, bolo zrealizované malé podujatie (PR event) za účasti predsedu BBSK, na ktoré boli pozvané médiá a v koordinácii s OOCR bola k nemu vydaná tlačová správa. V roku 2019 sa takto medializovalo 17 rozvojových zámerov.

V novembri 2019 sme začali s prípravou kampane pre rok 2020 „**Akčná zima v Banskobystrickom kraji trvá 350 km**“, ktorá zastrešuje komunikáciu 6 skibusov jazdiacich do 9 lyžiarskych a bežkárskych areálov v kraji.

2.7 REGIONÁLNE PULTY

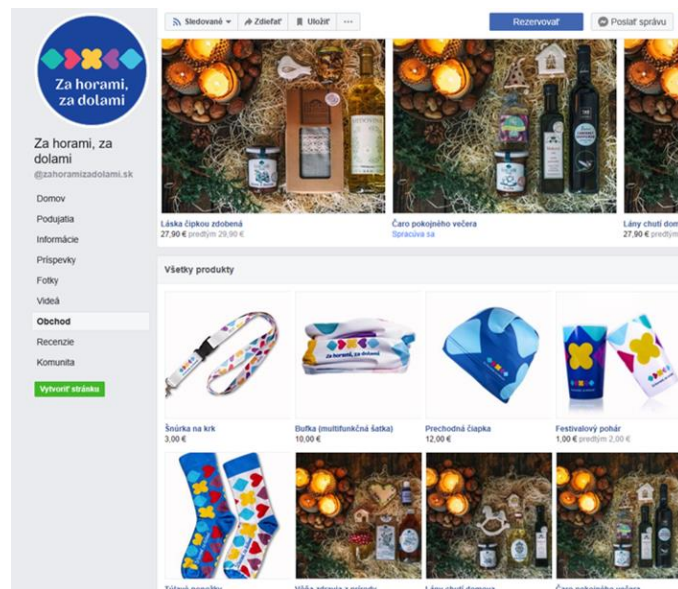
Začiatkom roka 2019 bolo zrealizované **výberové konanie na manažéra projektu** „regionálne pulty“, ktorý nastúpil k 1.2.2019. Prvé tri mesiace sa venoval analýze trhu a príprave podnikateľských plánov pre tento projekt. V rámci toho bol zrealizovaný aj **odberateľsko – dodávateľský prieskum** na trhu regionálnych výrobkov a výrobcov. V druhej polovici roka bola pripravená **špecifikácia zadania pre dizajnový návrh**, prebehlo **vypracovanie návrhu a technického riešenia** a spracovaná bola aj dokumentácia pre **verejné obstarávanie** na zhotovenie fyzických regionálnych pultov, ktoré bolo ukončené 15. novembra 2019.

V druhej polovici roka bol zrealizovaný aj **výber, zazmluvnenie a dodanie tovaru** od vybraných potravinových a remeselných **výrobcov z kraja** pre pilotné lokality **regionálnych pultov na 6 prevádzkach služieb cestovného ruchu** (kúpele, hotelové zariadenia, turisticko-informačné centrá) s realizáciou do konca roka 2019 za účasti médií a partnerov projektu. Zároveň boli vykonané **administratívne a logistické úkony** potrebné k spusteniu predaja tovaru na regionálnych pultov formou komisionálneho predaja na 6 pilotných miestach.

V decembri 2019 bolo slávnostne spustených a medializovaných prvých 5 pilotných regionálnych pultov v nasledovných lokalitách a strediskách cestovného ruchu: Hotel Tenis Zvolen, Hotel Knochau Kováčová, Penzión Zlatý Dukát Zvolenská Slatina, Hotely Zerrenpach Osrbliu a Látky. Vo februári 2020 bol spustený šiesty regionálny pult v TIC Dudince. V tejto pilotnej fáze regionálny pult ponúka najmä remeselné výrobky **od 23 producentov zo všetkých ôsmich regiónov Banskobystrického kraja**.

Súčasťou aktivít projektu je aj marketingová podpora pre tento projekt zastrešená **značkou** produktovej línie **Regionálne – Za horami, za dolami**. Táto zahŕňa prípravu a spracovanie obsahu pre podstránku “regionalne” na destinačnom portáli Za horami, za dolami a na www.regionalnepulty.sk, vytvorenie vlastného facebook profilu, vydanie („imidžovej“) brožúry a nákup („brandovaného“) obalového materiálu. V predaji boli **vianočné regionálne balíčky** pre B2B partnerov (najmä firemnú klientelu, online predaj).

V roku 2020 plánujeme okrem rozširovania siete regionálnych pultov aj realizáciu **“showroom” regionálnych výrobkov**. Na vybraný priestor sa pripravuje architektonická štúdia.

2.8 REGIONÁLNA CESTOVNÁ AGENTÚRA

V druhom štvrtroku 2019 bola pod KOCR BBKT **založená cestovná kancelária** ako jej podnikateľská činnosť. Vykonaný bol komplexný administratívny proces vrátane získania všetkých povolení, prípravy dodávateľsko-odberateľských zmlúv, nastavenia GDPR, získania poistení, registrácií, platobných brán pre spustenie online predaja.

Zároveň bol spustený vývoj a nasadenie rezervačného systému na zážitky formou e-shopu s možnosťou platby kartou online umiestnený na destinačnom portáli www.zahoramizadolami.sk.

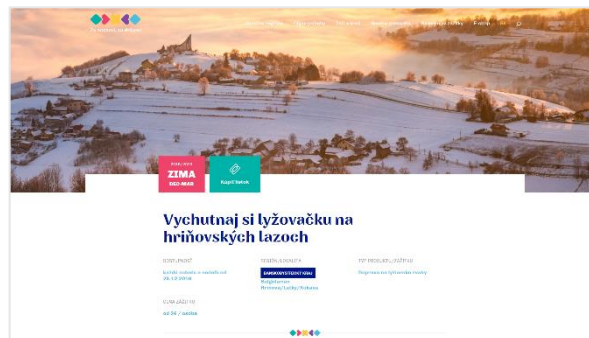

Od mája 2019 cestovná kancelária KOCR BBKT prevzala **kompletné operovanie produktu Horehronský expres (HHE)** pre zákazníkov v nasledovnom rozsahu: dohľad nad pristavením vlakov, zabezpečenie a dohľad nad programom vo vlaku, zabezpečenie predaja občerstvenia a reklamných predmetov vo vlaku, zákaznícky servis – telefonická hotline,

manažment sťažností ai. Súčasťou prípravných prác bol vývoj a nasadenie **rezervačného systému** a samotný **predaj** (booking) cestovných lístkov HHE (online aj offline) v celkovom objeme 29 000 EUR. Zastrešený bol aj online dotazníkový prieskum spokojnosti zákazníkov HHE aj prevádzkovateľov ubytovacích zariadení na trase HHE, pre získanie spätnej väzby a ďalší progres v produktovej línii zážitkových vlakov.

Na základe poznania spätnej väzby a podmienok operovania zážitkového vlaku HHE bola v septembri 2019 spustená príprava produktového portfólia pre zážitkové vlaky na rok 2020 s termínom spusteniu predaja v druhej polovici marca 2020 v nasledovnom rozsahu: pokračovanie v HHE na 2 trasách a spustenie minimálne dvoch nových trás zážitkových vlakov.

Od októbra 2019 bol v príprave zimný produkt kraja a spustenie predaja cestovných lístkov pre zimné skibusy vrátane medzinárodného spojenia Šalgotariján – Lučenec – Novohradské strediská Košútka a Látky. Celkovo bolo z rozpočtu BBSK v zimnej sezóne 2019/2020 podporených 6 skibusov v troch regiónoch Banskobystrického kraja (2 v regióne Horehronie, 1 v regióne Novohrad a 3 v regióne Stredné Slovensko).

V mesiaci október 2019 cestovná kancelária KOCR BKT zastrešila dizajn produktu, administratívnu prípravu a pilotne spustila predaj produktu **komentovaných prehliadok hradov** Pohronskej hradnej cesty, ktorých sa v úvodných termínoch na 4 hradných lokalitách zúčastnilo 100 platiacich zákazníkov.

Popri operovaní a predaju Horehronského expresu bola zrealizovaná administratívna príprava predaja 2 pilotných zážitkov na destináciu do konca roka 2019 ako napr. mestská hra Medená Bystrica, FoodTour po Banskej Bystrici, degustácia sopečného vína v Banskej Štiavnici, ai.

Finančné plnenia v roku 2019

CESTOVNÝ RUCH A ROZVOJ VIDIEKA			
Zmluva o dotácii	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie	Prebytok roku 2019 k 31.12.2019
Koordináčne a projektové práce Osobné výdavky na dvoch pracovníkov na TPP so zameraním na koordináciu a sieťovanie v oblasti cestovného ruchu v kraji, rozvoja vidieka a prípravy projektov a marketing cestovného ruchu v kraji, Operatívny leasing 2 osobných automobilov (Dacia Duster a škoda Rapid), mobilný paušál, odvody.	78 300,00 €	78 032,03 €	267,97€
Udržanie 2 pracovných miest pre každú OOCR osobné výdavky na 15 zamestnancov v OOCR na trvalý pracovný pomer vrátane stravných lístkov a cestovných nákladov, 15x mesačné paušály na mobilný telefón.	279 700,00 €	262 719,11 €	16 980,89 €
Interná schéma podpory pre OOCR na projekty rozvoja destinácie Členský príspevok RABBSK za rok 2018 do každej zo 7 OOCR vo výške 37 500 EUR a mimoriadny vklad 37 500 EUR do OOCR Novohrad a Podpoľanie. Medializovanie zámerov v regionálnej televízii TV Hronka, náklady spojené s Gruntovačkou (upratovanie v kraji pred a po turistickej sezóne)	316 000,00 €	313 711,19 €	2 288,81€
Dátové centrum pre cestovný ruch Licencia T-mapy GIS softvéru, nákup GPS zamerania cykloturistických trás v BBSK na základe verejnej súťaže	45 000,00 €	25 608,20 €	19 319,80 €
Špecializované analytické a odborné práce Špecializované analytické a odborné práce, ktoré nie je z dôvodu ich špecifickej odbornosti možné realizovať interne pre členov externého tímu expertov, ktorí vykonávali vzdelávací program pre pracovníkov OOCR a výkonných riaditeľov OOCR, špecialisti na rôzne oblasti destinačného manažmentu a destinačného marketingu (regionálne značky, destinačná identita, online marketing, Geografické informačné systémy v cestovnom ruchu, prírodný turizmus, destinačný marketing, budovanie turistickej infraštruktúry, dotazníkové prieskumy, tvorba strategických dokumentov a iné) a funkciu destinačných mentorov.	50 000,00 €	25 284,54 €	24 715,46 €
Destinačný marketing Presun finančných prostriedkov 120 000 EUR späť k zriaďovateľovi, vklad alokovaný pre Krajskú organizáciu cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus ako členský príspevok BBSK.	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Regionálne pulty Čerpanie presunuté na rok 2020 na osobné výdavky projektového manažéra a rozširovanie projektu do celého kraja.	50 000,00 €	0,00 €	50 000,00 €
Prebytok z roku 2018 Bola sem alokovaná položka schváleného prebytku financií z roku 2018, ktoré boli alokované na pokračovanie projektov ako <ul style="list-style-type: none"> • prezentačná expozícia a výdavky s ITF Slovakia tour • prefinancovanie pozývacej kampane (billboardy, online kampaň, bannery, rádiová kampaň, tlačoviny - letáky, plagáty a iné) a programu v 10-dňovej fanzóne počas Majstrovstiev sveta juniorov a mládeže 2019 v Osrbli realizovanej v mesiacoch január - február 2019 • programovanie destinačného portálu www.zahoramizadolami.sk vrátane e-shopu • vyhodnotenie návštevných prieskumov za 8 destinácií vrátane prípravy odborných stanovísk a odporúčaní (neuskutočnené – 0€) • osobné výdavky pre manažéra projektu Regiopultov + návrh a vyhotovenie pultov, nákup tovaru, auta Citroen Berlingo • Zdieľané bicykle na Novohrade 	475 927,00 €	208 860,85 €	267 066,15

<ul style="list-style-type: none"> Pohronská hradná cesta (PHC) – info point spojený s kaviarňou a suvenírovým obchodom na Zvolenskom zámku (10 000€ vo forme členského príspevku pre OOCR Stredné Slovensko) Expozičný stánok - prestrešenie, sedenie formou tulivakov, podlaha, označenie a iné výdavky spojené s prispôbením expozície na použitie v exteriéri Huculská magistrála – 10 000€ vo forme členského príspevku pre OOCR Horehronie 				
Celkom	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie	Prebytok roku 2019 k 31.12.2019
	875 500,00 €	1 294 927,00 €	914 215,92 €	380 711,08 €

Rozvojový program 3

Sociálna ekonomika

Od 1. mája 2018 je v platnosti nová zákonná úprava – zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, ktorý má napomôcť riešeniu dlhodobej nezamestnanosti nízko kvalifikovanej pracovnej sily a zamestnanosti znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na trh práce. BBSK prostredníctvom RABBSK, n.o. si stanovila za cieľ byť aktívnym subjektom na medzitrhu práce a zriadila vlastné subjekty v oblasti sociálnej ekonomiky.

3.1 Krajský stavebný sociálny podnik *Rozvojové služby BBSK s.r.o. v Brezne*

Sociálny podnik vznikol ako obchodná spoločnosť: spoločnosť s ručením obmedzeným dňa 03.01.2019 s jedným spoločníkom (Banskobystrický samosprávny kraj) so základným imanom 30 000,00 EUR a 60 000,00 EUR ako tvorba kapitálového fondu spoločníka. Sociálny podnik realizuje v rámci svojej hlavnej obchodnej činnosti stavebné zákazky pre subjekty, ktorých zriaďovateľom resp. vlastníkom je BBSK, ako napr. školy, kultúrne zariadenia a domovy sociálnych služieb, ako aj subdodávky inej stavebnej činnosti. Zákazky sa realizujú za plnej súčinnosti s Úradom BBSK.

Za účelom naplnenia hlavného cieľa sociálneho podniku sa priamo s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len ako „ministerstvo práce“) a ich zástupcami konalo viacero konzultácií týkajúcich sa procesu a podmienok registrácie sociálneho podniku do zoznamu registrovaných sociálnych podnikov. Výsledky konzultácií následne umožnili podať dňa 10.05.2019 žiadosť o priznanie štatútu registrovaného sociálneho podniku. V rámci posudzovania tejto žiadosti sa zástupcovia ministerstva práce, Odbor sociálnej ekonomiky – sekcia práce dňa 22.05.2019 osobne zúčastnili miestneho zisťovania na pracovisku v Brezne. Na základe týchto skutočností a po splnení všetkých podmienok vyplývajúcich zo Zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, bol dňa 01.06.2019 spoločnosti priznaný štatút registrovaného sociálneho podniku, druh: integračný.

Odo dňa zriadenia sociálny podnik zamestnal priebežne celkovo 34 zamestnancov na trvalý pracovný pomer a 1 zamestnanca na dohodu, a to na pracovných pozíciách stavebný robotník, majster stavebnej činnosti, office manager, odborný garant a asistentka konateľa. K 31.12.2019 bolo zamestnaných 18 zamestnancov na trvalý pracovný pomer a 1 osoba na dohodu. Pracovné pozície budú v roku 2020 zamerané tak ako doposiaľ predovšetkým na stavebné činnosti, ďalej na výrub drevín pod vysokým napätím na území Banskobystrického kraja, ako aj iné pozície v závislosti od potrieb na trhu práce a potrieb v rámci BBSK.

3.1.2 Realizované, prebiehajúce a plánované zákazky Rozvojové služby BBSK s.r.o.

Rozvojové služby BBSK s.r.o. - zrealizované zákazky k 31.12.2019		Eur s DPH
Stredná športová škola Trieda SNP 24, B. Bystrica	Oprava sociálnych zariadení v budove športovej haly	22 585,00 €
Stredná odborná škola Revúca	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v budove SOŠ Revúca	15 118,08 €
Domov dôchodcov a DSS Tisovec	Debarierizácia vstupov do budovy a záhrady	4 690,00 €
Domov dôchodcov a DSS Tisovec	Debarierizácia kúpeľne	4 430,00 €
Slovenský zväz biatlonu	Služby 4 pracovníkov – Areál NBC Osrblie	1 080,00 €
Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja	Oprava okien zvislých zvodov kanalizácie - Gymnázium Zvolen	1 450,00 €
Domov Márie Banská Štiavnica	Rekonštrukcia objektu Domov Márie, Strieborná ulica č. 15	53 938,76 €
Domov Márie Banská Štiavnica	Oprava a údržba 2 kúpeľní v objekte Špitálska 3, Banská Štiavnica	8 426,52 €

Domov Márie Banská Štiavnica	Rekonštrukcia WC na objekte Strieborná 15, Banská Štiavnica	10 061,24 €
Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom	Pohronské osvetové stredisko – Zateplenie strechy	15 000,00 €
Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom	Pohronské osvetové stredisko – oprava a výmena podláh	9 326,00 €
Práce pre Slovenský zväz Biatlonu	služby 4 pracovníkov – Areál NBC Osrbliu	217,60 €
Stredná priemyselná škola Jozefa Murgaša	Výkopové práce na kopané sondy	1 275,60 €
SMS a.s.	Škárovanie starého muriva, čistenie povrchov konštrukcie	2 262,87 €
SMS a.s.	Reprofilácia podhládov sanačnou maltou	1 742,36 €
VIAKORP, s.r.o.	Pomocné stavebné práce – ručný výkop a zásyp zeminy	217,60 €
Skanska SK a.s.	Práce podľa objednávky	5 144,88 €
Rozvojová agentúra BBSK, n.o.	Vymaľovanie malej a veľkej zasadačky, 2. NP	776,31 €
Banskobystrický samosprávny kraj	Zadebnenie okien na 2. NP v átriu gymnázia Sekier - Zvolen	3 000,00 €
Krajská knižnica Ľudovíta Štúra	Zateplenie a sanácia krovu knižnice	73 251,49 €
Skanska SK a.s.	Práce podľa objednávky	881,28 €
Stredná priemyselná škola Jozefa Murgaša	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v budove školy - Blok A1	111 101,22 €
Slovenský zväz biatlonu	Služby pracovníkov podľa požiadaviek správcu NBC Osrbliu	734,40 €
Alica Budová – fyzická osoba	Demontáž bytového jadra	2 648,70 €
Gymnázium Martina Kukučína Revúca	Výmena PVC podláh	92.356,83 €
Polomka – areál správy ciest	Likvidácia buniek	23 823,62 €
Gemersko Malohontské osvetové stredisko	Rekonštrukcia budovy vrátane PD	8.298,55 €
DD a DSS SENIUM, B. Bystrica	Rekonštrukcia príjazdovej komunikácie	44 304,57 €
Slovenský zväz biatlonu	Služby pracovníkov podľa požiadaviek správcu NBC Osrbliu	950,40 €
Gymnázium Martina Kukučína Revúca	Rekonštrukcia osvetlenia a podlahovej krytiny – Dodatok k zmluve	2 898,53 €
Stredná odborná škola Pod Bánošom Banská Bystrica	Stajňa – zariadenie pre praktickú výuku starostlivosti o kone	47 092,15 €
PRES GREEN, s.r.o.	Výrub drevín pod vysokým napätím – úsek Ľuboriečka a Veľký Krtíš	1 354,43 €
PRES GREEN, s.r.o.	Výrub drevín pod vysokým napätím – úsek Pôtor a Veľká nad Ipľom	1 393,74 €
Slovenský zväz Biatlonu	Služby pracovníkov podľa požiadaviek správcu NBC Osrbliu	518,40 €
DD a DSS Slovenská Ľupča	Maľovanie interiéru	4 881,04 €
Domov sociálnych služieb Pohorelská Maša	Rekonštrukcia sociálnych zariadení	32 400,00 €
Stredná priemyselná škola Jozefa Murgaša	AULA – rekonštrukcia a výmena nábytku	32 122,59 €
Gymnázium Sekier – Lipovec	Oprava kanalizačných zvodov	539,00 €
PRES GREEN, s.r.o.	Výrub drevín pod vysokým napätím – úsek Trenč a Jelšovec	1 747,76 €
	Zrealizované zákazky (fakturovaná suma celkom):	644 041,52 €

Sociálny podnik v súčinnosti s BBSK pripravuje realizáciu ďalších zákaziek v budúcnosti predovšetkým v takom rozsahu, aby v budúcnosti bola činnosť spoločnosti zabezpečovaná prostredníctvom 50-tich zamestnancov v ohľadom na hlavný cieľ, a to dosahovanie merateľného sociálneho vplyvu. Sociálny podnik však bude svoju činnosť vykonávať tak, aby počet zamestnancov bol v horizonte niekoľkých rokov podľa stavu na trhu práce v rozmedzí do 100 zamestnancov.

3.2 Krajský sociálny podnik Agro – drevinový ekosystém BBSK, s.r.o v Rovňanoch

Sociálny podnik je **orientovaný na agro - drevinový ekosystém s chovom včiel**. Tento model chce kraj rozšíriť aj do ďalších menej rozvinutých okresov Lučenec a Veľký Krtíš. Sociálny podnik je zameraný na pestovanie cesnaku, pestovanie drevín, ovocinárstvo a chov včiel s následnou distribúciou produkcie do školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK.

Od 10.08.2019 je sídlom krajského sociálneho podniku obec Rovňany v okrese Poltár, ktorý bol podľa zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov zaradený Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny do zoznamu najmenej rozvinutých okresov. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Poltár k 30.09.2019 bola 9,50 %, pričom priemer v Banskobystrickom kraji bol 6,59 %. V roku 2019 sociálny podnik zamestnal troch ľudí z radu znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie a začal pestovaním zimnej odrody cesnaku. V roku 2020 sa k pestovaniu cesnaku pridruží aj ovocinárstvo, chov včiel a pestovanie drevín, čo bude sprevádzané zvýšením počtu zamestnancov minimálne o ďalších troch. V horizonte piatich rokov plánuje sociálny podnik zamestnať minimálne 20 – 25 zamestnancov.

Sociálny podnik po založení požiadal o priznanie štatútu registrovaného sociálneho podniku Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny, po **jeho priznaní 1.11.2019** automaticky získal prístup k investičnej pomoci, kompenzačnej pomoci a pomoci na podporu dopytu. Keďže sídlo sociálneho podniku je v okrese Poltár, ktorý je najmenej rozvinutým okresom, výška pomoci je v najvyššom pásme.

Keďže sa jedná o prvý agro – drevinový ekosystém na Slovensku, boli oslovené organizácie, ktoré odborne zastrešujú pestovateľskú činnosť. Národné lesnícke centrum odborne zastrešuje pestovanie drevín, Stredná odborná škola Želovce sa stala odborným garantom pre ovocinárstvo, Spojená škola Poltár odborne zastrešuje pestovanie zeleniny, Stredná odborná škola Bánoš bude odborne garantovať chov včiel. Spojí sa pri tom ekologické poľnohospodárstvo, pestovanie lesa a chov včiel so študijno-výcvikovým pracoviskom – možnosťou praxe pre študentov. Nemenej dôležitá bude nadviazaná spolupráca so Slovenskou agentúrou životného prostredia.

BBSK vložila do spoločnosti Agro – drevinový ekosystém BBSK, s.r.o. jednorazový vklad 74.000,-EUR, z toho 30.000,- EUR ako základné imanie a vo výške 44.000,- EUR vytvára kapitálový fond z príspevku spoločníka (t.j. BBSK) pri vzniku spoločnosti. Prostriedky kapitálového fondu sa využijú na preklenovacie obdobie ako disponibilné zdroje na úhradu prevádzkových nákladov, do doby kým si spoločnosť neakumuluje dostatočné

zdroje z vlastnej činnosti. Najneskôr do piatich rokov od začiatku činnosti podniku budú prostriedky kapitálového fondu rozdelené spoločníkovi (t.j. BBSK) v sume 44.000,- EUR a následne vrátené do rozpočtu BBSK, alebo na základe rozhodnutia jediného spoločníka (t.j. BBSK) investované na projekty verejnoprospešného významu. Zároveň v rámci úvodných investícií, ktoré boli potrebné na úspešný štart fungovania sociálneho podniku bolo potrebné, aby Stredná odborná škola Želovce investovala do fóliovníka, v ktorom bude predpestovávať priesady pre sociálny podnik, v sume 18.000,- EUR a Spojená škola Poltár investovala do vybetónovania podlahy existujúceho skladového priestoru 8.000,- EUR.

3.3 Agentúra práce BBSK, n.o. v Lučenci

Nemenej dôležitou súčasťou sociálnej ekonomiky je aj Agentúra práce BBSK, kde BBSK spolupracuje s neziskovou organizáciou Človek v ohrození. Je to veľký krok vpred, čo sa týka inovácií zamestnávania dlhodobo nezamestnaných občanov v našom kraji.

Hlavnou náplňou Agentúry práce BBSK bude príprava znevýhodnených registrovaných aj neregistrovaných uchádzačov na trhu práce (resp. dlhodobo nezamestnaných a sociálne vylúčených) a prepájanie týchto uchádzačov s potencionálnymi zamestnávateľmi v regióne. Zároveň bude vzdelávať aj zamestnávateľov, ako pracovať s rôznymi typmi zamestnancov.

Najvýznamnejším prínosom projektu je jeho pozitívny vplyv na spoločnosť – zvýšenie zamestnanosti dlhodobo nezamestnaných, zlepšenie ich pracovných zručností a pracovných návykov, zlepšenie úrovne ich bývania a kvality ich života. Kvantifikovať ho možno merateľnými kritériami spoločenského dopadu: agentúra plánuje každoročne zamestnať 100 dlhodobo nezamestnaných, alebo ľudí z vylúčeného prostredia, zabezpečiť brigády a sezónne práce pre 100 ľudí, vyškoliť 10 zamestnávateľov a poskytnúť sociálne a dlhové poradenstvo 100 ľuďom. Súčasne stúpne spoločensky zodpovedná reputácia kraja a BBSK sa tak stane vzorom i pre ostatné regióny.

Na začiatku realizácie agentúry vložil Banskobystrický samosprávny kraj do agentúry jednorazový vklad vo výške 100.000,- EUR. Tieto financie sú využité na pokrytie nákladov na rozbeh agentúry v prvom roku. V ďalšom období by si mala agentúra na svoje fungovanie zarobiť svojou činnosťou, a to hlavne zamestnávaním dlhodobo nezamestnaných ľudí a prideľovaním týchto zamestnancov k existujúcim zamestnávateľom v rámci kraja. V ďalších rokoch je predpokladaný nárast príjmu aj z dôvodu rozšírenia agentúry a prípadný zisk agentúry by bolo možné využiť na verejnoprospešný účel v rámci kraja.

3.3 Schéma podpory Sociálne podnikanie v BBSK

Oddelenie sociálnej ekonomiky aktívne pomáha samosprávam a tretiemu sektoru a to formou odborného poradenstva alebo pomocou pri projektových zámeroch, čo je v rámci Slovenska ojedinelé. Schéma podpory pre sociálne podnikanie si vyžaduje najmä osvetu o Zákone o sociálnej ekonomike a jeho možnostiach pre samosprávy a podnikateľov na to, aby vzniklo dostatočné portfólio subjektov sociálnej ekonomiky v kraji.

Úloha oddelenia sociálnej ekonomiky je rozdelená na viacero častí. Tá prvá je zabezpečiť vytváranie pracovných príležitostí pre skupiny uchádzačov o zamestnanie, ktorí majú problém uplatniť sa na trhu práce. Prioritná je podpora zamestnanosti **znevýhodnených a zraniteľných** osôb. Tá druhá je zakladanie sociálnych podnikov a aktívne poradenstvo ohľadom zakladania sociálnych podnikov. V roku 2019 celkovo prebehlo 73 oficiálnych stretnutí so starostami a zamestnávateľmi, ktorí majú záujem založiť sociálny podnik, alebo už sociálne podniky majú a chcú sa stať registrovanými integračnými sociálnymi podnikmi. Tieto stretnutia

prebiehali priamo v obciach, mestách, na rôznych fórach, kde sme mali možnosť prezentovať činnosť RABBSK v oblasti sociálnej ekonomiky, pozitívne príklady dobrej praxe a možnosti podpory BBSK v zamestnávaní znevýhodnených a zraniteľných osôb. Stretnutia so starostami, zamestnávateľmi a občanmi sa uskutočňovali aj na 8 výjazdových stretnutiach v regióne so starostami, partnermi a širokou verejnosťou "Náš kraj na cestách", kde sme prezentovali činnosti, ktoré robíme. Oddelenie má zavedenú dobrú spoluprácu s Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny a preto dokáže efektívne implementovať zákon 112/2018 o sociálnej ekonomike v Banskobystrickom kraji. Stretnutia prebehli aj s predstaviteľmi SK8, kde sme získali pozitívnu spätnú väzbu na činnosť, ktorú v rámci Banskobystrického kraja vykonávame. Treba vyzdvihnúť aj spoluprácu s poslancami a vedením Banskobystrického samosprávneho kraja, ktorí podporujú zamestnávanie **znevýhodnených a zraniteľných** osôb a aj vďaka nim a ich podpore sme už zamestnali desiatky ľudí, najviac spomedzi krajov.

SOCIÁLNA EKONOMIKA				
Zmluva o dotácii		Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie	Prebytok roku 2019 k 31.12.2019
Koordinačné a projektové práce Osobné výdavky na pracovníkov na TPP so zameraním na koordináciu a sieťovanie v oblasti koordinácie sociálnych podnikov a vzdelávanie v sociálnej ekonomike a prípravu projektov + príprava a realizácia školení k využitiu potenciálu sociálnej ekonomiky so zameraním sa na samosprávy a potencionálnych partnerov (firmy, neziskové organizácie, atď.)		41 000,00 €	38 110,27 €	2 889,73 €
„Agro-drevinový ekosystém BBSK“ v Rovňanoch - Ďalšie výdavky: osobné výdavky na 14 stavebných robotníkov z radu dlhodobo nezamestnaných za január 2019 (následný prechod do novozaloženej s.r.o. Rozvojové služby BBSK, s.r.o.), osobné výdavky riaditeľa sociálneho podniku Agro-drevinový ekosystém BBSK		26 000,00 €	24 934,19 €	1 065,81 €
Agentúra zamestnávania BBSK, n.o. v Lučenci - Prípravné práce pri založení Agentúry práce (konzultácie a odborné služby), 100 000 € vrátených na účet BBSK na vklad zakladateľa		6 000 €	4 759,43€	1240,57 €
Schéma podpory "Sociálne podnikanie BBSK" Aktivita nebola realizovaná v roku 2019.		0,00 €	0,00 €	0,00 €
Celkom	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie	Prebytok roku 2019 k 31.12.2019
	253 000,00 €	73 000,00 €	67 803,89 €	5 196,11 €

Rozvojový program 4

Školstvo a zamestnanosť

Programovou prioritou BBSK v oblasti školstva je zvyšovanie uplatniteľnosti absolventov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK, a to cez nasledovné nástroje, ktoré boli zadané:

1. Do roku 2022 na stredných školách BBSK zvýšiť počet žiakov v duálnom vzdelávaní na 500, čo zníži nezamestnanosť absolventov stredných škôl.
2. Do roku 2022 narást žiakov o 50 % v strojárskych a technických odboroch, kde firmy žiadajú zamestnancov, ale paradoxne, žiakov práve v týchto odboroch na stredných školách je nedostatok.

4.1 Podpora duálneho vzdelávania a kariérneho poradenstva

Za účelom podpory duálneho vzdelávania sme sa zúčastnili 8 stretnutí s významnými zamestnávateľmi v regióne, s ktorými sme diskutovali o možnostiach ich zapojenia sa do systému duálneho vzdelávania.

V súčasnosti prebieha tiež príprava ucelenej reformy zameranej na posilnenie **kariérneho poradenstva** na školách v Banskobystrickom kraji, ktorá bude podložená kvalitnými dátovými analýzami. Preto realizujeme mapovanie potrieb a príkladov dobrej praxe medzi výchovnými/kariérnymi poradcami formou dotazníkového prieskumu. Do 31.12.2019 bolo realizovaných 9 stretnutí s poradcami z okresov Banská Bystrica, Zvolen, Krupina, Revúca, Detva, Rimavská Sobota a Lučenec. Ďalšie stretnutia s poradcami zo zvyšných okresov kraja sa majú uskutočniť začiatkom v roku 2020. Prebehlo tiež mapovanie skúseností žiakov s kariérnym poradenstvom formou internetového prieskumu. Dotazníkový prieskum bol ukončený k 20.12.2019 a zaevidovaných bolo 1038 odpovedí.

4.2 Banskobystrická malá školská reforma

V projekte Banskobystrická malá školská reforma, financovanom RABBSK, sa na 15 školách v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK vyučujú voliteľné predmety Informatika - programovanie aplikácie pre Android a Biológia - analýza DNA **odborníkmi z praxe** metódou eduScrum. Pri tejto metóde sa učiteľ mení na kouča a sprevádza žiakov procesom získavania informácií a učenia sa. Vďaka tejto metóde sa žiaci popri naberaní nových poznatkov zároveň zlepšujú aj v tzv. mäkkých zručnostiach ako sú komunikácia, tímová práca, či schopnosť prezentovať. 30 % výučby predmetu Biológia prebieha v certifikovanom laboratóriu a študenti tak majú možnosť pracovať v profesionálnych podmienkach.

V školskom roku 2018/2019 predmet Informatika absolvovalo 224 žiakov na 13 gymnáziách a 2 stredných odborných školách. Predmet Biológia absolvovalo 249 žiakov na 13 gymnáziách.

V školskom roku 2019/2020 projekt pokračuje v predmete Informatika na 15 školách (4 školy otvorili predmet Informatika v 2 triedach) a predmet Biológia na 9 školách.

4.3 Rozbehni sa a zostaň v kraji!

Od novembra 2018 prebieha projekt prioritne pre študentov krajských stredných škôl s názvom *Rozbehni sa a zostaň v kraji!*. Projekt je zameraný na zvýšenie podnikavosti mladých ľudí a realizujeme ho v spolupráci s platformou Rozbehni sa! Academy.

V rámci projektu bolo v školskom roku 2018/2019 oboznámených 825 mladých ľudí s výhodami podnikania a 150 mladých ľudí sa prihlásilo na základný video kurz podnikania na stránke rozbehnis.sk. Akcelerovaných bolo 10 konkrétnych podnikateľských nápadov študentov v spolupráci s mentormi z podnikateľského prostredia a 6 najúspešnejších z nich bolo odprezentovaných pred odbornou porotou na záverečnej konferencii v septembri 2019. Viaceré nápady už majú predobjednávky vo výške tisícov eur, teda vyzerať byť životaschopné.

Od novembra 2019 sa majú možnosť do projektu zapojiť aj študenti vysokých škôl v Banskobystrickom samosprávnom kraji.

4.4 Projekt je zmena

Vzdelávací program *Projekt je zmena* realizujeme ho v spolupráci s Iuventou – Slovenský inštitút mládeže. Jeho hlavným cieľom je zlepšiť projektové zručnosti mladých ľudí a zároveň podporiť realizáciu malých verejnoprospešných projektov v regióne. Na prvom víkendovom vzdelávaní sa účastníci učia, ako naplánovať a napísať projekt. Následne svoj projekt v praxi zrealizujú s finančným príspevkom 150 €, kde sa však môžu viacerí spojiť a zrealizovať projekt až do výšky 600 €. Na druhom víkendovom vzdelávaní sa účastníci naučia svoj projekt správne vyúčtovať a odprezentovať jeho výsledky.

Počas roku 2019 prebehli 4 kolá vzdelávaní, do ktorých sa so svojimi projektovými zámermi zapojilo 109 účastníkov. Menšie projekty sa mohli spojiť do jedného väčšieho projektového zámeru. Bolo zrealizovaných približne 30 zrealizovaných projektov (väčšie spojené projekty).

4.5 Školy za demokraciu

Projekt *Školy za demokraciu* je zameraný na prevenciu radikalizácie mládeže, redukcii stereotypov a predsudkov, rozvíjanie žiakov v oblasti kritického myslenia, osvojenie si poznatkov v oblasti ľudských práv a zvýšenie záujmu o aktívne občianstvo a participáciu. Projekt je na školách realizovaný formou workshopov. U žiakov je na začiatku a na konci projektu robené meranie, na základe ktorého sa po skončení projektu vyhodnocuje úspešnosť a dopad projektu na žiaka. Projekt pre nás zastrešuje organizácia CKO – Centrum komunitného organizovania.

V školskom roku 2018/2019 bol projekt *Školy za demokraciu* bezplatne poskytnutý 8 stredným školám v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK výdavky na realizáciu projektu na týchto školách uhradil BBSK.

V školskom roku 2019/2020 sa v projekte pokračuje na 10 stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK.

4.6 Memorandum o spolupráci s Medzinárodnou cenou vojvodu z Edinburghu

RABBSK aktívne dopomohla k podpisu memoranda o spolupráci s Medzinárodnou cenou vojvodu z Edinburghu (DofE). BBSK sa tak pridalo k ďalším piatim slovenským krajom, ktoré už s DofE spolupracujú. Spolupráca je výhodná v tom, že program DofE má potenciál zvýšiť kvalitu škôl v regióne. Ide o rozvojový

program, ktorý dáva mladým ľuďom vo veku 14 až 24 rokov šancu rozvinúť svoje schopnosti a charakterové vlastnosti pre reálny život. Mladý človek, ktorý chce získať Medzinárodnú cenu vojvodu z Edinburghu, sa musí pravidelne a systematicky rozvíjať. Stanoví si za pomoci mentora - najčastejšie vyškoleného učiteľa a ciele v troch oblastiach (šport, talent a dobrovoľníctvo) a najmenej pol roka na nich pracuje.

Finančné plnenia 2019

ŠKOLSTVO				
Zmluva o dotácii	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie	Prebytok roku 2019 k 31.12.2019	
Koordináčné a projektové práce Osobné výdavky na pracovníkov na TPP so zameraním na koordináciu a sieťovanie v oblasti podpory vzdelávania pre zvyšovanie zamestnanosti v kraji a prípravu projektov.	59 000,00 €	53 322,13 €	5 677,87 €	
Špecializované odborné a analytické práce Aktivity neboli potrebné v roku 2019.	0,00 €	0,00 €	0,00 €	
Banskobystrická malá školská reforma - Úhrada zmluvne dohodnutého mesačného plnenia (od septembra 2019) vysúťažených služieb OZ Harpúna na školský rok 2019/2020.	150 000,00 €	66 531,28 €	83 468,72 €	
Schéma podpory "Duálne vzdelávanie a cvičné firmy BBSK – aktivity neboli realizované v roku 2019	0,00 €	0,00 €	0,00 €	
Motivačný program pre vybraných študentov stredných škôl "Zostaň v kraji" - Program, v rámci ktorého si môžu študenti otestovať svoje podnikateľské nápady v realite s mentormi z podnikateľského prostredia a so štartovacím finančným obnosom	21 000,00 €	9 795,27 €	11 204,73 €	
Programy vzdelávania učiteľov – aktivity neboli realizované v roku 2019	0,00 €	0,00 €	0,00 €	
"Komprax" - kofinancovanie vzdelávacích programov pre učiteľov a žiakov stredných škôl - – aktivity neboli realizované v roku 2019	0,00 €	0,00 €	0,00 €	
5.8 Vzdelávanie učiteľov a majstrov - talianske pekárské umenie v Krupine s talianskym šéfkucharom	1000,00 €	1000,00	0,00 €	
Prebytok z roku 2018 - pokračovanie vysúťaženého aj čiastočne realizovaného projektu zvyšovania IT gramotnosti a analytických schopností u žiakov stredných škôl " Banskobystrická malá školská reforma " v II. polroku školského roka vo finančnom objeme a výdavky na projekt "Podnikaj a zostaň v kraji"	95 263,00 €	95 263,00 €	0,00 €	
Celkom	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie	Prebytok roku 2019 k 31.12.2019
	261 000,00 €	326 263,00 €	225 911,68 €	100 351,32 €

4.7 Krajská stratégia pre mládež

RABBSK pripravuje krajskú stratégiu v oblasti práce s mládežou. Tvorba stratégie prebieha participatívnym spôsobom. Preto sa v jednotlivých okresoch Banskobystrického kraja konajú mapovania potrieb mladých ľudí a pracovníkov s mládežou.

V roku 2019 sa za účelom mapovania potrieb uskutočnilo 9 stretnutí. Konkrétne išlo o stretnutia v Brezne, Revúcej, Lučenci (okresy Lučenec a Poltár), Žiari nad Hronom (okresy Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica a Žarnovica), Rimavskej Sobote, Veľkom Krtíši, Detve (okresy Zvolen a Detva), Krupine a v Banskej Bystrici. V rámci všetkých zrealizovaných stretnutí sa mapovania zúčastnilo 120 účastníkov.

V decembri 2019 bol distribuovaný medzi mladých ľudí žijúcich v našom kraji dotazník, ktorým doplníme zistenia z okrúhlych stolov. Do 10.1.2020 dotazník vyplnilo viac ako 2 590 mladých ľudí.